Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok XII | ŁÓDŹ, PIĄTEK, DNIA 24 MAJA 1935 ROKU | CENA NUMERU 15 GROSZY. | Nr. 141

Głowa Państwa

Jedynem dziś **„prawem praw"**, jedynem źródłem wszelkich innych praw Rzeczypospolitej, jest nasza **nowa Konstytucja.** Jest ona tem, co nam z ręki Józefa Piłsudskiego pozostało jako **spisane**, formalne, **wszystkich nas wiążące i obowiązujące prawo.**

Ona to dokonuje rozłożenia ciężaru kompetencyj, praw i obowiązków wszystkich czynników w życiu Państwa. Ona ustaliła, **kto i za co ma ponosić ciężar odpowiedzialności.** Ona przedewszystkiem krystalizuje **stanowisko Głowy Państwa.**

Dziś wiemy, **czem jest i będzie Prezydent.** Z tekstu nowej Konstytucji, z jej ducha, jasnej a zarazem ścisłej wymowy.

Prezydent — głosi nam Konstytucja — **„jako czynnik nadrzędny w Państwie harmonizuje działania naczelnych organów państwowych".**

„Na Nim — głosi nowa Konstytucja — spoczywa **odpowiedzialność wobec Boga i historji za losy Państwa.** Jego obowiązkiem naczelnym jest troska o dobro Państwa, gotowość obronną i stanowisko wśród narodów świata. W Jego osobie skupia się **j e d n o l i t a i n i e p o d z i e l n a w ł a d z a p a ń s t w o w a".**

On to mianuje wedle swego uznania szefa rządu i ministrów. On zwołuje i rozwiązuje Sejm i Senat. — **On jest Zwierzchnikiem sił zbrojnych. On reprezentuje Państwo nazewnątrz. On stanowi o wojnie i pokoju.**

Dlatego też premjer Sławek, zgodnie z duchem Konstytucji, nazajutrz już po uroczystościach pogrzebowych **oddał do dyspozycji Pana Prezydenta teki rządu,** stwierdzając tem samem, że **t y l k o w o s o b i e P r e z y d e n t a** tkwi obecnie źródło zaufania i tylko w „oparciu o Jego zaufanie" rząd podjąć może dalszą pracę.

W ten to sposób wobec całego społeczeństwa została zamanifestowana zasada, która w Polsce będzie **jedyną praktyką życiową, że źródłem wszelkich poczynań w Państwie będzie Osoba Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.**

Wiemy dobrze z wielokrotnych oświadczeń Marszałka Piłsudskiego, że **tak, a nie inaczej w Jego umyśle kształtowała się rola i stanowisko Głowy Państwa.** W jego wypowiedziach zarówno wtedy, gdy ustępował jako Pierwszy Naczelnik Państwa, jak i wtedy, gdy w r. 1926 stwarzał nowe podstawy bytu Państwa, znajdujemy te właśnie poglądy, które całkowicie pokrywają się z naczelnemi tezami nowej Konstytucji, dotyczącemi stanowiska Głowy Państwa. Przypomnijmy dziś ów moment przełomowy, w którym Marszałek zaprezentował społeczeństwu osobistość obecnej Głowy Państwa. Wtedy to — dnia 1 czerwca 1926 — za pośrednictwem przedstawicieli prasy oświadczył:

— „...Prawda o metodzie wielkich prac i męce tworzenia łączy bardzo ściśle ludzi jednakowego może w tej mierze charakteru. Dlatego też **nieraz w przeszłości łatwiej mi było porozumieć się z profesorem Ignacym Mościckim, niż z wielu innymi kolegami życia i współtowarzyszami pracy.** Umysł taki, jak profesora Mościckiego, **nie daje się nigdy wepchnąć w ramy doktryn, a specjalnie nie uda się zamknąć takiej duszy w ramki malutkich doktrynek, ciasnych formułek i jeszcze ciaśniejszych prawideiek, jakiemi ludzie tak chętnie krępują i siebie, i tych, którzy muszą pracować nad większemi zagadnieniami".**

Nad n a j w i ę k s z e m i z a g a d n i e n i a m i ! — powiedzmy w tej chwili, równie przełomowej, jak wówczas, gdy te słowa padły z ust Marszałka Piłsudskiego..

I dlatego też, oparty o nową Konstytucję i zjednoczony dokoła tego źródła prawa, jakiem z ducha tej naszej ustawy ustrojowej jest Prezydent — naród musi się wewnętrznie zespolić, gdyż tylko w ten sposób — jak to powiedział Józef Piłsudski — **„wichurę złamiemy i tarczę ochronną przeciw wiatrowi znajdziemy".**

Francji grozi kryzys gabinetowy

Rząd będzie się domagał od parlamentu specjalnych pełnomocnictw.—Uzyskanie większości jest wątpliwe.—Po rządzie Flandina gabinet skrajnie lewicowy?

Paryż, 23 maja.

(Pat) — W dalszym ciągu naczelnem zagadnieniem dnia jest sprawa zrównoważenia budżetu oraz przyszła polityka finansowa rządu. Dzienniki przynoszą szereg informacyj na temat rządowego programu uzdrowienia finansowego państwa, donosząc również, iż **rząd ma się zwrócić do parlamentu z wnioskiem o udzielenie mu specjalnych pełnomocnictw.**

„Le Jour" podaje, iż premjer Flandin postanowił przyspieszyć bieg wypadków i że nawet nie będzie czekał, jak to pierwotnie zamierzał, do Zielonych Świąt, ale **wniesie do Izby Deputowanych projekt ustawy o pełnomocnictwach. Pełnomocnictwa te, jak informuje dalej dziennik — nie mają być ograniczone jedynie do zagadnień finansowych, lecz przewidywać mają również wydanie przez rząd zarządzeń gospodarczych, jak i administracyjnych do początku roku 1936 z zastrzeżeniem aprobaty Izby.**

Powyższy projekt jest zupełnie wyjątkowym, może być bowiem porównany jedynie z pełnomocnictwami, jakich udzielono Poincare'mu w roku 1926. — **Poincare jednak — pisze „Le Jour" — cieszył się zarówno w Izbie, jak i w opinji kraju wyjątkowym autorytetem.** — Przyjąwszy hipotezę, że parlament uchwaliłby powyższe pełnomocnictwa, rząd przystąpiłby natychmiast do: 1) **zniesienia udziału skarbu państwa w ubezpieczeniach społecznych, 2) podwyższenia granicy wieku emerytur dla b. kombatantów z 55 do 60 lat przy jednoczesnem podwyższeniu opłat emerytalnych z 5 do 8 proc., 3) zniesienie 55 tysięcy stanowisk urzędniczych, 4) przeniesienie wszystkich t. zw. pensyj wojennych na barki specjalnej kasy autonomicznej, któraby zaciągała na ten cel pożyczki.**

Minister skarbu, jak informuje dalej „Le Jour", zażądać miał konwersji rent, lecz w sprawie tej istnieją w łonie rządu różnice zdań.

W kołach parlamentarnych -- pisze dalej dziennik — przyjęto projekt rządowy z ostentacyjnym chłodem. **Przewodniczący komisji finansowej Izby Deputowanych, Malvy i generalny sprawozdawca budżetu Borety, okazują również wrogie nastawienie.** Jeśli chodzi o grupę prawicową, to panują tam wahania. — W łonie radykałów panują także rozdźwięki. Zwolennicy Herriota skłonni byliby przyjąć plany rządowe, lecz grupa Daladiera ustosunkowuje się negatywnie, żywiąc nadzieję na odnowienie kartelu lewicowego.

W kuluarach obiegają pogłoski o przyszłym kryzysie gabinetowym. Następcy nie są jeszcze wymieniani, gdyż nikt niema ochoty objąć spuścizny. — W każdym razie wskazuje się na takich następców, którzy usiłowaliby stworzyć szeroką kombinację nawet z udziałem socjalistów, na wzór Belgji.

„Le Petit Parisien" informuje, że **przewodniczący komisji finansowej zaznaczyć miał, iż wolałby, by rząd nie uciekał się do pełnomocnictw, lecz skorzystał ze zwykłej procedury parlamentarnej dla swego projektu, który zdaniem dep. Malvy, mógłby na tej drodze spotkać się z przychylnem przyjęciem.**

„Le Figaro" w artykule wstępnym, stawia szereg zapytań: „Czy gabinet Flandina upadnie?" „Czy należy przewidywać rychły upadek rządu?" „Czy należy brać pod uwagę dewaluację franka, jako najbliższą ewentualność?. — Pytania te są, zdaniem dziennika, obecnie na porządku dziennym rozważań kół politycznych.

Koła polityczne zastanawiają się nad sytuacją parlamentarną. **Dziennik pisze, iż rząd Flandina może być obalony przez koalicję radykałów, socjalistów i komunistów.** W tym wypadku spadek po Flandinie, objąłby gabinet skrajnie lewicowy. W innym wypadku, przyszedłby do władzy gabinet umiarkowany przy udziale pewnych elementów lewicowych. — **Byłaby to kombinacja polityczna, zbliżona do kombinacji rządu Flandina, lecz tylko programowo.** Realizacja jednak obu tych kombinacyj natrafia na wiele trudności ze względu na konieczność natychmiastowego rozwiązania spraw finansowych. **Zdaniem „Figaro", pozycja rządu Flandina jest taka sama w chwili obecnej, jaka była wczoraj. Opiera się na ostrożnych kalkulacjach parlamentarnych, a jego siłą jest to, że dla wielu przedstawia on najmniejsze stosunkowo ryzyko.**

Termin zwołania sesji Sejmu i Senatu

wyznaczy premjer Sławek. — Konferencja premjera z wicemarszałkiem Carem

Warszawa, 23 maja.

(B) **Rząd zdecydował złożyć w ręce prjemjera Sławka decyzję co do zaproponowania Prezydentowi Rzplitej terminu zwołania sejmu i senatu na nadzwyczajną sesję, poświęconą uchwaleniu ordynacji wyborczej do sejmu i senatu.** — Prace grup konstytucyjnych BBWR. nad projektem ordynacji wyborczej zostały na dzień dzisiejszy przerwane i podjęte będą na nowo jutro, o godz. 11 rano. — Przerwa ta wywołana została koniecznością uzgodnienia wyniku obrad dotychczasowych ze stanowiskiem rządu, a w szczególności z premjerem Sławkiem.

Dziś wieczorem, rozpoczęła się konferencja premjera Sławka z wicemarszałkiem Carem, który jako przewodniczący obrad grup konstytucyjnych B.B. W.R. zreferuje premjerowi Sławkowi zarówno przebieg obrad, jak i pewne propozycje, które w czasie obrad wysunięto. Od wyniku tej narady uzależnione jest postępowanie dalszych prac w dziedzinie przygotowania prawa wyborczego. Jak już widać, sprawa ta nie będzie załatwiona na posiedzeniu rady ministrów, lecz w drodze bezpośredniej decyzji premjera Sławka, który w imieniu rządu upoważniony jest do przyjęcia, odrzucenia, lub zmodyfikowania wniosku, przedstawionego przez grupy konstytucyjne BBWR.

Decyzję premjera Sławka zakomunikuje wicemarszałek Car członkom grup konstytucyjnych BBWR.

Zasady udzielania ulg dłużnikom skarbu

Obowiązek zatrudniania inwalidów w przedsiębiorstwach państwowych.—Uchwały Rady Ministrów

Warszawa, 23 maja.

(PAT) W dniu 23 b. m. odbyło się pod przewodnictwem p. premiera Walerego Sławka posiedzenie rady ministrów, poświęcone rozpatrzeniu spraw bieżących. Rada ministrów uchwaliła m. in. **rozporządzenie o ustaleniu zasad udzielania ulg dłużnikom skarbu państwa i instytucyj prawa publicznego z tytułu należności prywatno-prawnych, jako rozporządzenie wykonawcze do dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych** (na podstawie art. 12 tego dekretu) oraz **rozporządzenie o obowiązku zatrudniania inwalidów wojennych i wojskowych w przedsiębiorstwach państwowych.**

Rada ministrów wysłuchała również sprawozdania p. ministra skarbu o wynikach subskrypcji pożyczki inwestycyjnej.

Korfanty skreślony

z listy honorowych obywateli Zakopanego

Zakopane, 23 maja.

(Pat) — Rada miejska na posiedzeniu w dniu 22 b. m. uchwaliła jednomyślnie **skreślić z listy obywateli honorowych Zakopanego, Wojciecha Korfantego,** który uzyskał tę godność w roku 1921.

Ustąpienie Macdonalda

Następcą będzie Baldwin

Londyn, 23 maja.

(Pat) — Agencja Reutera donosi: Jest prawie zupełnie niewątpliwem, że naskutek rady lekarzy, a zwłaszcza okulistów, premjer Mac Donald poda się do dymisji i będzie zastąpiony przez Baldwina, najpóźniej na Zielone Święta.

Neapol, 23 maja.

(Pat) — Donoszą z Caltanisetty (na Sycylji), że w kopalni tamtejszej, nastąpił wybuch gazów. Dwaj górnicy zostali zabici.

Powieszenie terorysty chorwackiego za zamach na wojewodę zagrzebskiego

Białogród, 23 maja.

(Pat) — W dniu wczorajszym został wykonany wyrok śmierci przez powieszenie na Andrzeju Gredjczku, teroryście chorwackim, który, będąc członkiem organizacji terorystycznej poza granicami Jugosławji, **dokonał zamachu na wojewodę w Zagrzebiu oraz zamordował jednego, a ciężko zranił dwuch żołnierzy**

Niemcy zadowolone z mowy Baldwina

„Polityka niemiecka spotyka się w Anglji ze zrozumieniem". „Wewnętrzne zmiany w orjentacji Baldwina"

Berlin, 23 maja.

(Pat) — Wczorajsza mowa Baldwina w Izbie Gmin wywołała w opinji niemieckiej naogół zadowolenie.

„Nachtausgabe" podkreśla, że na mowę Hitlera, Anglja, jako pierwsza, dała odpowiedź przez usta Baldwina.

Urzędowy „Volkischer Beobachter", wita wywody wicepremjera angielskiego, jako **pierwszy symptom zaznaczającego się ogólnego odprężenia, dodając, że zarówno Baldwin, jak i rząd angielski z czasem zrozumieją, iż polityka niemiecka nie ukrywa się za mgłą.**

„Deutsche Allg. Ztg." mówi o „jasnym momencie", podkreślając przytem, że **Niemcy z całem uznaniem** odnoszą **się do otwartości, z jaką Baldwin zapoczątkował wewnętrzne zmiany swej orjentacji.** To, co dziś oświadczył Baldwin, zaznacza dziennik — może jutro powiedzieć Laval.

„Boersen Ztg." nazywa wywody wicepremjera angielskiego „dobrze obmyślonemi i pozytywnemi". Od chwili mowy kanclerza — zauważa tenże organ — **polityka niemiecka spotka się w Anglji z coraz większem zrozumieniem.**

Natomiast z dużą ostrożnością wyraża się w „Berliner Tageblatt", Paweł Scheffer, oświadczając, że **obecnie nie pora folgować uczuciom, gdyż pozostała jeszcze ciężka praca do wykonania.** Narazie nie jest wiadomo, czy Anglja podejmie inicjatywę w kierunku rokowań ogólnych, czy też ograniczy się narazie do sondowania możliwości na drodze dyplomatycznej. W każdym razie, chodzi głównie o to, by wejść na nową drogę i patrzeć w przyszłość, nie oglądając się wstecz.

Szwajcarja rozgoryczona na Ligę Narodów

spowodu zdjęcia z porządku obrad Rady jej odwołania.— Liga—syreną o powabnych kształtach

Genewa, 23 maja.

(Pat) — Rada Ligi Narodów na dzisiejszem posiedzeniu przedpołudniowem po przyjęciu raportów w sprawie opieki nad dzieckiem oraz w sprawie walki z handlem kobietami i dziećmi, **przeprowadziła dyskusję nad odwołaniem Szwajcarji w sprawie strat materjalnych, jakie ponieśli obywatele szwajcarscy wskutek wojny światowej w Anglji, Francji, Włoszech i Niemczech.** Rząd szwajcarski zmierzał do tego, aby za pośrednictwem rady Ligi Narodów i Trybunału Haskiego, uzyskać odszkodowanie dla swych obywateli za straty, które wynoszą kilkanaście miljonów franków.

Sprawa ta była w swoim czasie skierowana przez radę do specjalnego Komitetu Trzech, który stwierdził, że odwołanie Szwajcarji do rady Ligi nie jest zagadnieniem politycznem i nie zagraża pokojowi. Dlatego też, zdaniem Komitetu Trzech, odwołanie wniesione na radę z mocy art. 11, ustęp 2 paktu Ligi winno być zdjęte z porządku dziennego obrad rady.

Rada Ligi zatwierdziła dzisiaj raport Komitetu Trzech i temsamem zdjęła ze swego porządku dziennego odwołanie Szwajcarji. Delegat Szwajcarji, radca związkowy Motta, wygłosił przy tej okazji dłuższe przemówienie, w którem oświadczył, że **decyzja rady wywołała wielkie rozczarowanie w Szwajcarji oraz porównał Ligę Narodów do „Pięknej Syreny o powabnych kształtach, zakończonych, niestety, rybim ogonem".**

Następnie Rada Ligi zajmowała się sprawą mniejszości greckiej w Albanji w związku ze zniesieniem przez rząd albański szkolnictwa prywatnego. W kwestji tej Rada zwróciła się o opinję doradczą do Trybunału Haskiego, który nie potrafił zdobyć się na jednomyślność. Wobec zawodu, jaki sprawił Radzie Ligi Trybunał Haski, **Rada, na wniosek Albanji, odroczyła sprawę mniejszości greckiej w Albanji do następnej sesji.** Jednocześnie rząd albański zobowiązał się do wydania nowych zarządzeń w sprawach szkolnych.

Roosevelt zwyciężył

Projekt ustawy o zasiłkach dla b. żołnierzy w Senacie nie uzyskał wymaganej ilości głosów

Waszyngton, 23 maja.

(Pat) — Senat rozważał dziś ponownie projekt ustawy Patmana o emisji zgórą 2 miljardów dolarów na zasiłki dla b. żołnierzy. Prezydent Roosevelt, jak wiadomo, założył przeciw projektowi veto, pomimo to, izba reprezentantów projekt uchwaliła. **W senacie na rzecz veto prezydenta przeciw projektowi, oświadczyło się 40 senatorów, za projektem 54.**

Ponieważ przeciwnicy veto nie zebrali 2-3 głosów, przewidzianych w konstytucji dla odrzucenia veto prezydenta, **przeto projekt senatora Patmana nie stanie się ustawą.**

Komunizm wśród rumuńskiej młodzieży akademickiej

Wykrycie rozgałęzionego spisku w Besarabji

Bukareszt, 23 maja.

(Pat) — W Czerniowcach, władze bezpieczeństwa wykryły na uniwersytecie spisek komunistyczny, który był rozgałęziony w całej Besarabji oraz w północnej Bukowinie.

Władze przeprowadziły masowe aresztowania wśród młodzieży akademickiej w Czerniowcach, oraz skonfiskowały wielką ilość materjału wywrotowego. — Aresztowani działali również w szeregach organizacji MOPR.

Gwałtowna rozbudowa floty amerykańskiej

Senat uchwalił kredyty na budowę 24 okrętów wojennych

Waszyngton, 23 maja.

(Pat) — **Senat uchwalił nowe kredyty na budowę 24-ch okrętów wojennych**

Jak wiadomo, **niedawno uchwalono** na potrzeby marynarki kredyty, sięgające przeszło 460 miljonów dolarów.

Z winy dyżurnego ruchu wydarzyła się katastrofa kolejowa pod Miechowem

Olkusz, 23 maja.

(Pat) — Dochodzenia w sprawie katastrofy kolejowej na stacji Tunel, koło Miechowa, w dniu 18 b. m. ujawniły winę dyżurnego ruchu stacji Tunel, Franciszka Galas oraz spinacza, Stanisława Pluty. Galas został zawieszony w czynnościach.

Zdarzenia i ludzie

Naród popełnia samobójstwo!

Szwecja wymrze w ciągu kilkudziesięciu lat.—Opodatkowanie rodzin bezdzietnych.—Szwecja musi ściągnąć do siebie emigrantów

(Korespondencja własna „Republiki")

Stokholm, w maju.

W każdym niemal dzienniku szwedzkim napotykamy artykuły, w których politycy i uczeni rozprawiają o zagadnieniu urodzeń. Naturalnie, zdania ich są podzielone, lecz wszyscy doszli do tego samego wniosku: kwestja urodzeń w Szwecji — jest kwestją życia narodu. Nad rozwiązaniem jej trzeba pracować, inaczej bowiem **naród szwedzki wymrze w ciągu kilkudziesięciu lat.** Stosunki w Szwecji wykazują, że zagadnienie urodzeń jest niezmiernie ważne dla narodu i, że może ono przynieść groźne perspektywy.

Urzędowe obliczenia w Szwecji wykazują, że liczba zaludnienia do roku 1940 stale będzie wzrastała, a w tym roku będzie wynosiła tylko **6.7 miljonów** ludzi. Będzie to największa liczba zaludnienia, jaką Szwecja kiedykolwiek osiągnęła. Obliczenie to, które nie jest bardzo nęcące, niezawodni uczeni uważają jeszcze za zbyt optymistyczne. Udawadniają bowiem, że **liczba urodzeń od roku 1921 stale spada, i to w szybkim tempie.** Naród nie zdaje sobie wcale sprawy z tego, jak fatalne mogą być skutki. W roku 1921 liczba urodzeń wynosiła normalnie 127.000, lecz w 1934 r. liczba spadła do 84.000. Innemi słowy w ostatnich dwunastu latach liczba ludności zmniejszyła się o 43.000, a więc mniejwięcej o j e d n ą t r z e c i ą. Jeżeli w przyszłości liczba urodzeń w takim samym tempie się będzie zmniejszała, to w roku 1940 osiągnięty będzie **najwyższy punkt liczby zaludnienia, poczem nastąpi istotny spadek.** W tym roku podług obliczeń liczba urodzeń będzie wynosiła 9.77, a liczba śmiertelności 10.08 na tysiąc. **Cały naród szwedzki do końca tego stulecia może wymrzeć,** jeżeli energicznie nie zacznie się przeciwdziałać spadkowi urodzeń. Zaznacza się, że twierdzenia te udowodnione są przez poważnych uczonych.

Ciekawe jest, w jaki sposób doszło do takiego stanu rzeczy. Uczeni odpowiadają na to chłodno i bez ogródek —

— Naród szwedzki popełnia samobójstwo. W osiemdziesiątych latach ubiegłego stulecia w Szwecji powstał neo-maltuzjański ruch, który miał na celu świadome ograniczenie liczby urodzeń. Wychodzono z mylnego założenia, że ograniczenie liczby zaludnienia, doprowadzi do wzrostu dobrobytu. Teraz zbiera się owoce tego zatrutego siewu!

Większość uczonych, biorących udział w tych rozprawach, nie wierzy jednak, by kwestję tę możnaby rozstrzygnąć jedynie środkami socjalnemi. Uważają oni coprawda, że **państwo powinno gospodarczo wspierać niezamożne rodziny, mające dużo dzieci,** przedewszystkiem wiele podrastających dzieci, — nie wierzą jednak, że starczy to, by podnieść liczbę urodzeń. Wskazują na to, że ruch ograniczenia urodzeń podług statystyki rozpoczął się wśród zamożnych i „uświadomionych" sfer, a stąd przeniesiony został do średniego stanu i ciężko pracującej masy proletarjackiej.

Dziś jeszcze małżeństw bezdzietnych lub takich które posiadają mało dzieci, należy szukać w sferach zamożnych, na które opieka społeczna i tak nie mogła by wpłynąć.

Aby uniknąć katastrofy, trzeba kwestją tą zająć się nietylko od strony socjalnej. **Troska o potomstwo musi stać się narodowym obowiązkiem.** Państwo w tym wypadku powinno działać zapomocą prawa. Ciekawe, jak sobie to wyobraża szwedzki uczony interesujący się bardzo tą kwestją, profesor Ake Hassler.

Jako normę bierze on **małżeństwa z trojgiem dzieci.** Małżeństwa zamożne, które nie stosują się do tych żądań, **powinny wypłacić państwu pieniądze, jako oszczędzone na wychowaniu dzieci, jako podatek.** Wiele małżeństw bowiem pozostaje bezdzietnych, ponieważ małżonek uważa, że **korzystniej będzie oddać pieniądze do banku, niż wychowywać dzieci.** Podatki te powinny służyć na wspieranie rodzin niezamożnych mających wiele dzieci.

Propozycja ta napewno wzbudzi n i e z a d o w o l e n i e. Nie można jednak powiedzieć, że jest niesprawiedliwa, ponieważ podatek wymierzony zostanie podług dochodów płatnika. Następnie profesor Hassler żąda celowej polityki imigracyjnej. A to musi nastąpić jaknajprędzej, by naród szwedzki był jeszcze w stanie przyjąć imigrantów. Pomocy przy zawieraniu małżeństw, ułatwień przy podatkach i i. d. profesor nie uważa za skuteczne środki walki ze spadkiem urodzeń, a zbiorowemu wychowaniu dzieci, sprzeciwia się ze względów zasadniczych, moralnych.

Zainteresowanie jakie wzbudziły te rozprawy wśród szerokiej publiczności są dowodem, że naród szwedzki zdaje sobie sprawę z ważności tego zagadnienia życiowego.

S. B.

Akcja uczczenia pamięci Marszałka zostanie skoordynowana

Należy powstrzymać się od realizowania projektów do chwili, aż je uzgodni Naczelny Komitet.—Zagranica w dalszym ciągu oddaje hołd pamięci Wskrzesiciela Polski

Warszawa, 23 maja.

W końcu bieżącego tygodnia, a najpóźniej w pierwszych dniach przyszłego tygodnia, należy się spodziewać powołania Naczelnego Komitetu, którego celem byłoby skoordynowanie wszystkich inicjatyw, projektów i zamierzeń trwałego uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego. — Komitet ten organizowany jest pod kierunkiem najwyższych czynników państwowych i będzie miał zapewnioną ich współpracę oraz najpoważniejszy autorytet.

Jak się dowiadujemy, **komitet w pracach swych, skoncentruje swą uwagę przedewszystkiem na zamierzeniach, wyrażających się w elementach trwale wyrażających pamięć.** Będą to więc w pierwszym rzędzie trzy elementy: granit, książka i — dziecko, ponieważ dzieci były specjalnie bliskie sercu Marszałka.

Zresztą zakres tych prac i inicjatywy oraz wytyczne zasadnicze, zostaną określone przez komitet na jednem z pierwszych jego posiedzeń.

W związku z tem, **wszystkie organizacje i instytucje, które już inicjatywę jakąś podjęły, lub rzuciły, proszone są o powstrzymanie się z ich realizacją do chwili uzgodnienia swych prac z powstającym komitetem.**

Wszystkie również stowarzyszenia i instytucje, projektujące akademje, czy zebrania żałobne, proszone są o powstrzymanie tej akcji, już choćby z tego powodu, by przez nadmierną ilość tego rodzaju akademij, czy zebrań nie prowadzić do spowszednienia tych głębokich uczuć, jakim dało wyraz całe społeczeństwo w ostatnich dniach; jedynie nabożeństwa żałobne są tą formą, której powstrzymywać, ani ograniczać nie należy

Praga, 23 maja.

(Pat) — W sali posiedzeń na starym ratuszu praskim, **odbyła się dziś wieczorem uroczysta akademja żałobna, ku uczczeniu pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego,** zorganizowana przez towarzystwo czechosłowacko-polskie, radę m. Pragi, klub polski w Pradze, koło akademików polskich „Ognisko" oraz związek akademików mniejszości polskiej w Czechosłowacji „Jedność".

Po odśpiewaniu pieśni żałobnych przez chór „Smetana", prezydent m. Pragi, dr. Baxa zagaił akademję krótkiem przemówieniem.

Następnie szef kancelarji wojskowej prezydenta Republiki, gen. Blaha, wygłosił przemówienie, w którem podkreślił dzieło Marszałka Józefa Piłsudskiego, jako wskrzesiciela Polski Niepodległej.

Charków, 23 maja.

(Pat) — Dnia 18 maja, zostało odprawione w miejscowym kościele uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Marszałka Piłsudskiego. W kościele ustawiony był katafalk z symboliczną trumną, przybrany kwiatami. W nabożeństwie wzięli udział: personel konsulatu R. P. z konsulem Sośnickim, przedstawiciele generalnego konsulatu niemieckiego z dr. Walterem oraz liczni polacy miejscowi, pragnący oddać hołd ś. p. Marszałkowi Piłsudskiemu, **który już w roku 1885, jako student uniwersytetu charkowskiego, rozpoczął walkę o Niepodległość Polski.**

Pielgrzymka z zagranicy do grobu Marszałka

Organizuje ją Macierz Szkolna w Czechosłowacji

Mor. Ostrawa, 23 maja.

(Pat) — Macierz Szkolna w Czechosłowacji organizuje **pierwszą pielgrzymkę polską z Czechosłowacji do grobu ś. p. Marszałka Piłsudskiego w dniach 9 i 10 czerwca r. b.** Polacy z Czechosłowacji, którzy nie mogli wziąć udziału w pogrzebie ś. p. Marszałka spowodu przypadających na ten czas wyborów do parlamentu praskiego, **wezmą również udział w sypaniu kopca Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu w Krakowie.**

„Zaplute karły" w Czechosłowacji i na Litwie

Prowokacyjna audycja kowieńskiego radja.—Sprofanowanie polskiej chorągwi żałobnej w Czechosłowacji

Cieszyn, 23 maja.

W dniu pogrzebu Marszałka Piłsudskiego, jakiś nieznany sprawca **zerwał i rozdarł na trzy części chorągiew żałobną, wywieszoną na polskiej szkole w Wierzniowicach na Śląsku czeskim.**

Policja czeska informuje, że „jest na tropie sprawcy", narazie jednak „bohaterów" nie zdołała ująć.

Warszawa, 23 maja.

(Pat) — **W związku z prowokacyjną i niespotykaną w krajach cywilizowanych audycją radja kowieńskiego z dnia 19 b. m. na temat pogrzebu Marszałka Piłsudskiego.**— Polskie Radjo zwróciło się natychmiast z energicznym protestem do przewodniczącego międzynarodowej unji radjowej w Londynie.

P. Carpandale, przewodniczący Unji, **nadesłał do polskiego radja depeszę, w której całkowicie solidaryzuje się z protestem, zawiadamiając zarazem, że równocześnie poczynił odpowiednie kroki w Kownie.**

Płk. Arciszewski występuje z Klubu Narodowego

naskutek stanowiska, zajętego przez „Gazetę Warszawską" wobec żałoby narodowej po zgonie Marszałka

Warszawa, 23 maja.

(B) W kołach parlamentarnych krąży pogłoska o wystąpieniu z Klubu Narodowego jednego z najwybitniejszych posłów tego stronnictwa, a mianowicie posła **płk. Franciszka Arciszewskiego, jednego z najwybitniejszych polskich oficerów sztabowych, byłego dowódcy 28 p. p. w Łodzi, który przed kilku laty wstąpił do Stronnictwa Narodowego i w drugim kolejno sejmie, piastuje mandat poselski.**

Podobno wystąpienie płk. Arciszewskiego z Klubu Narodowego wywołane zostało znanem stanowiskiem „Gazety Warszawskiej" wobec żałoby narodowej spowodu zgonu Marszałka.

„Gazeta Warszawska" przestała wychodzić

zbojkotowana przez całe społeczeństwo. — B. spółpracownicy mają zamiar wydawać „Gazetę Narodową"

Warszawa, 23 maja.

(B) „Gazeta Warszawska" przestała ostatecznie wychodzić. Wczoraj wydawnictwo „Gazety Warszawskiej" zwróciło władzom skarbowym świadectwo przemysłowe, zawiadamiając, że wydawnictwo zostaje zlikwidowane. **Wobec spółpracowników, wydawnictwo podaje, jako powód likwidacji siłę wyższą, wyrażającą się w powszechnym bojkocie społeczeństwa i organizacyj, wydawców, dziennikarzy, kolporterów i instytucyj transportowo - kolportażowych wobec „Gazety Warszawskiej".**

W komisarjacie rządu m. st. Warszawy, grupa b. redaktorów „Gazety Warszawskiej" zgłosiła, **że ma zamiar wydać wkrótce dziennik p. t. „Gazeta Narodowa", w której skład mają wejść nie wszyscy spółpracownicy byłej „Gazety Warszawskiej".** Termin ukazania się nowego dziennika endeckiego nie jest dotąd ustalony głównie spowodu wielkich trudności, jakie napotykają założyciele przy poszukiwaniu drukarni. **Cały szereg drukarń warszawskich odmawia mianowicie drukowania przyszłej „Gazety Narodowej".**

Należy przypomnieć, że „Gazeta Warszawska" w nagłówku swoim pyszniła się datą założenia 1774 roku.

Ambasador francuski w Berlinie wyjechał do Paryża

Zainteresowanie sfer politycznych tą podróżą

Paryż, 23 maja.

(Pat) — Wyjazd ambasadora francuskiego w Berlinie Francois Ponceta, budzi duże zainteresowanie w tutejszych kołach politycznych, mimo oficjalnego zapewnienia, iż ambasador Francois Poncet udał się do Paryża jedynie, celem spędzenia urlopu.

Walka z organizacjami wyznaniowemi w Niemczech

Członkom Frontu Pracy nie wolno należeć do organizacyj wyznaniowych

Berlin, 23 maja.

(PAT) Okręgowy kierownik niemieckiego Frontu Pracy w Berlinie wydał okólnik, w którym przypomina **zarządzenie naczelnego kierownika organizacji narodowo-socjalistycznej Rzeszy dr. Leya, zakazujące surowo członkom niemieckiego Frontu Pracy należenia do wyznaniowych stowarzyszeń robotniczych.** Za przekroczenie tego zakazu grozi wykluczenie z organizacji niem. Frontu Pracy. Okólnik podkreśla, że wyznaniowe stowarzyszenia robotnicze nie mają w dzisiejszych Niemczech racji bytu, gdyż zgodnie z wolą kanclerza Hitlera, tylko niem. Front Pracy jest reprezentantem interesów ogółu pracujących Niemców.

Paryż, 23 maja.

(PAT) Agencja Havasa donosi z Citta del Vaticano: „Osservatore Romano" dowiaduje się, iż administrator diecezji berlińskiej Steinman energicznie protestował wobec kanclerza Hitlera i ministra Fricka z powodu częstych konfiskat biuletynu diecezji.

Kompetencje wysokiego komisarza Ligi

zostały uzgodnione w Genewie

Genewa, 23 maja.

(Pat) — Zakulisowe rozmowy, dotyczące spraw gdańskich, doprowadziły do uzgodnienia raportu w sprawie kompetencyj wysokiego komisarza Ligi w W. M. Gdańsku. W związku z tem, sprawa kompetencyj wysokiego komisarza załatwiona zostanie przez radę Ligi Narodów na posiedzeniu jutrzejszem.

Żandarmerja zajęła belgijskie kopalnie

Strajk rozszerza się w dalszym ciągu

Bruksela, 23 maja.

(Pat) — 1200 żandarmów zajęło 15 kopalń, okupowanych przez zrewoltowanych górników. **Ewakuacja kopalń, na których wywieszono czerwone sztandary, odbyła się spokojnie.** Strajk jednakże rozszerza się w dalszym ciągu. Górnicy porzucili pracę w 22-ch kopalniach.

Katastrofa samolotowa w Poznaniu

Pilot poniósł śmierć

Poznań, 23 maja.

(Pat) — Wczoraj popołudniu, wydarzyła się w Poznaniu na Ławicy, katastrofa samolotowa. Samolot, prowadzony przez kaprala, Mieczysława Zalewskiego, spadł wskutek defektu motoru z wysokości 100 mtr. Zalewski zmarł po kilku minutach wskutek odniesionych ran.

Mocne ramy państwa polskiego

Prasa francuska o nowej polskiej konstytucji

Paryż, 23 maja.

(Pat). Tygodnik „Actualite Internationale" przynosi artykuł p. Rene Marchande p. t.: „Mocne ramy państwa polskiego". Omawia on wyczerpująco w sposób przychylny zasady nowej konstytucji, stwierdzając, iż **stanowi ona mocną podstawę rozwoju Państwa Polskiego.** Autor konkluduje, iż **polityka polska się nie zmieni, ponieważ jest ona jasno i wyraźnie wytyczona** w kierunku narodowego przeznaczenia państwa i ponieważ odpowiada ona głębokim aspiracjom w i e l k i e g o mocarstwa, którego stała aktywność jest pierwszorzędnym czynnikiem równowagi europejskiej.

Hydroplan wojenny w Oceanie

Cała załoga poniosła śmierć

Nowy Jork, 23 maja.

(Pat) — W czasie wielkich manewrów amerykańskiej floty wojennej na Pacyfiku, **spadł do oceanu hydroplan wojskowy z 6-ciu ludźmi załogi. Wszyscy ponieśli śmierć na miejscu.**

Zakonspirowane garbarnie

wykryto w Sowietach

Moskwa, 23 maja

(Pat) — W Woroneżu, wykryto dwie konspiracyjne garbarnie, znajdujące się w cementowych piwnicach, wyposażone w elektryczność i wszelkie nowoczesne urządzenia oraz sygnalizację alarmową. **9-ciu właścicieli aresztowano.**

Wynalazcy radja-Marconi i Popow,

nie wiedząc nic o sobie, dokonali równocześnie wiekopomnego odkrycia i tego samego dnia, 25-go maja 1895 roku—wygłosili o tem odczyty: jeden w Petersburgu, drugi—w Londynie

Słyszymy i widzimy z coraz większej odległości

Dnia 25 maja upływa 40 lat od chwili gdy świat otrzymał jeden z najcudowniejszych wynalazków, jakim jest radjo. Stało się to dzięki wysiłkom i genjuszowi dwóch ludzi — **rosyjskiego inżyniera A. Popowa i wielkiego Marconi'ego.** Gdy jednak nazwisko tego drugiego zyskało światową sławę — pierwszy pozostał nieznany i tylko w historji radja zachowały się drobne szczegóły, dotyczące jego pracy.

Szczegóły te są bardzo ciekawe. Bo oto dowiadujemy się, że podczas gdy Popow i Marconi nie wiedzieli nic wzjamenie o swem istnieniu i nie podejrzewali, że pracują nad jedną i tą samą rzeczą, **tego samego dnia, 25 maja 1895 roku, wygłosili oni odczyty, dotyczące swych wynalazków.**

Popow wygłosił swój odczyt w Petersburgu, kończąc go następującemi słowami:

— **Jestem przekonany, że mój aparat, przy dalszem udoskonaleniu, może być zastosowany do przesyłania sygnałów na dalekie odległości, przy pomocy fal elektromagnetycznych.**

Marconi wygłosił swój odczyt w Londynie, mówiąc:

— **Jestem przekonany, że mój aparat umożliwi przesyłanie na odległość sygnałów, dźwięków i nawet mowy ludzkiej.**

Marconi ubiegł Popowa. 2 czerwca 1896 roku zgłosił on patent na telegraf bez drutu. Gdy **Popow zgłosił się w dniu 3 czerwca, pokazano mu wycinki z gazet, donoszące o zarejestrowaniu wynalazku Marconiego.**

Pierwsze dwie radjostacje **zbudowane zostały w roku 1900.** Ale pracowały one bardzo mizernie. Wynalazcy i inżynierowie dokonywali wszelkich prób celem udoskonalenia wynalazku, jednakże w nieznacznej tylko mierze, w roku 1914, gdy konieczne było zastosowanie telegrafu bez drutu dla celów wojennych, udało się ulepszyć aparat.

Dopiero rok 1924 przyniósł rewelacyjne, dalsze odkrycia. **Rozpoczęła się epoka fal krótkich.** I od tego czasu radjo rozpoczęło swój zwycięski pochód przed świat.

Radjotechnika spółczesna zna już sposoby, umożliwiające **przeprowadzenie rozmów za pomocą radja w ten sposób, by były one niezrozumiałe dla osób trzecich.** Dokonano również wynalazku uzupełniającego, który pozwala abonentowi telefonicznemu, znajdującemu się w swem mieszkaniu, **przeprowadzić rozmowę z człowiekiem, który znajduje się na drugim końcu świata.** W Stanach Zjednoczonych taka łączność już zdobyła sobie szerokie prawo obywatelstwa.

W roku 1933 w Europie były już 254 stacje nadawcze, o ogólnej mocy 4000 kilowatów. Jeśli uświadomimy sobie, że w roku 1926 w Europie działały 123 stacje o ogólnej mocy 268 kilowatów — zrozumiemy, jaki kolosalny skok został dokonany w tej dziedzinie.

W roku 1933 na kuli ziemskiej było 2 miljony radjoodbiorników. Na początku roku bieżącego, liczba radjoodbiorników przekroczyła 5 miljonów.

Telewizja, która jest nowem zastosowaniem radja, rozwija się coraz bardziej. Najnowsze aparaty telewizyjne umożliwiają śledzenie wydarzeń, rozgrywających się w odległości kilkuset kilomterów od miejsca zainstalowania apartu. W najbliższym czasie telewizory **będą fabrykowane seryjnie i masowo.**

Radjofototelegraf również może poszczycić się wspaniałemi rezultatami. Przed kilkunastu dniami zaledwie depesze doniosły, iż w chwili przybycia ministra Lavala do Warszawy, **radjofotoreporterzy dokonywali zdjęć, które po upływie kilkunastu minut już znajdowały się w Paryżu.**

Radjotelemechanika (kierowanie przez radjo mechanizmami), osiągnęła już taki stopień rozwoju, że **można dziś kierować przy pomocy radja objektami, znajdującemi się nietylko na ziemi, ale w powietrzu i w wodzie.** Próby, dokonane z kierowaniem samolotów przy pomocy fal radjowych, dały doskonałe rezultaty.

Rozwój radja, przy zastosowaniu ultrakrótkich fal, postępować będzie jeszcze w dalszym ciągu. Chodzi nietylko o przenoszenie dźwięków i mowy ludzkiej, ale fale radjowe ultrakrótkie już znajdują zastosowanie **przy leczeniu organizmów ludzkich, przy dezynfekowaniu ran itd.**

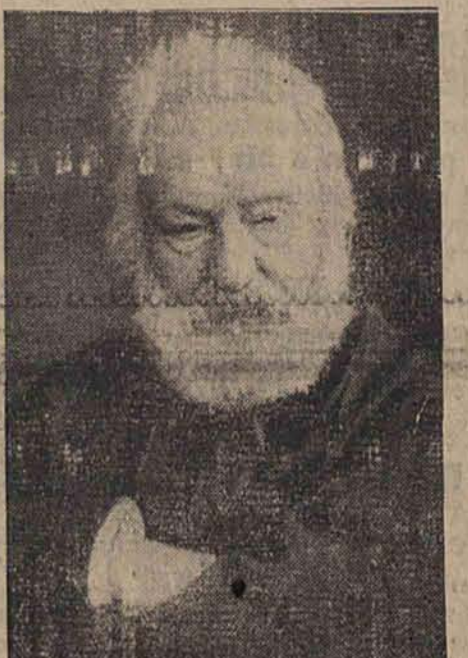
Obecnie inżynierowie - radjo pracują nad nowem zagadnieniem — **nad zastosowaniem do celów praktycznych elektronergji.** Radjoamatorzy, mieszkający w pobliżu bardzo silnych stacyj radjowych, **już dziś mogą oświetlać swe mieszkania zwykłemi żarówkami, przyłączonemi nie do sieci elektrycznej, lecz do anten radjowych.** Chodzi o to, by wykorzystać elektroenergję w całej rozciągłości i umożliwić korzystanie z **światła elektrycznego przy pomocy fal radjowych.**

To wszystko brzmi, jak cud. Gdy jednak słuchamy radja i gdy niedawno w czasie jubileuszu króla Jerzego Angielskiego, radjoci łódzcy słuchali rozmowy, prowadzonej między Londynem a Kanadą, Londynem a Indjami, Londynem a Australją — muszą dojść do przekonania, że w dziedzinie radja jeszcze nie padło ostatnie słowo. Gdy obchodzimy 40-lecie tego genjalnego wynalazku, wiemy już napewno, że niebawem dowiemy się jeszcze o nowych sukcesach radjotechniki.

Inż. K. Mil.

Ojciec romantyzmu Wiktor Hugo

50-ta rocznica zgonu wielkiego pisarza będzie obchodzona we Francji bardzo uroczyście

W najbliższych dniach Francja obchodzić będzie uroczystość **50-lecia zgonu** jednego ze swych największych pisarzy, zwanego „poetą Francji i ludzkości", **Wiktora Hugo.**

Na pierwszem przedstawieniu „Hernani", 25 lutego 1830 roku, w Komedji Francuskiej zdarzyła się niezwykła awantura. Jeszcze przed premjerą przed domem, w którym mieszkał Wiktor Hugo, zbierały się tłumy ludzi, **grożące pięściami i obrzucające najordynarniejszemi wymysłami wielkiego pisarza.** Ale to, co stało się w teatrze, przeszło wszelkie oczekiwania.

Na widowni były takie wrzaski, że nie słyszano zupełnie aktorów. Protesty z jednej strony i okrzyki entuzjazmu z drugiej strony. Wygrażali pięściami ludzie starsi, stateczni, zapamiętale oklaskiwała młodzież.

Spółcześni rysownicy uwiecznili ten niesłychani skandal w licznych rysunkach. Widzimy na nich publiczność, wskakującą na krzesła i **prawdziwą bójkę na pięści pomiędzy romantykami a klasykami.**

Jeszcze wcześniej, w roku 1827 ukazała się **tragedja Wiktora Hugo p. tyt. „Kromwell".** Ukazała się ona z przedmową, w której romantycy wypowiadali nieubłaganą walkę klasykom.

Romantyzm w literaturze francuskiej zwyciężył. „Kromwell" i „Hernani" były zwiastunami nowego kierunku literackiego.

Francuscy nieśmiertelni, w zielonych, obszytych złotem frakach akademickich, dziś już nie obawiają się buntowników epoki „Kromwella" i „Hernani", którzy z całym zapałem występowali przeciwko narzuconym doktrynom i domagali się dla twórczości literackiej wolności, przedewszystkiem wolności. Nietylko nie obawiają się, ale **składają dziś hołd pamięci wielkiego pisarza, autora „Marion de Lorme".** Wątpliwe, czy sztuki te będą teraz wystawione. **Zbyt wiele w nich jest krwi i łez, brzęku szabel i wzniosłych haseł.** Ale tworzą one piękny obraz Europy początku ubiegłego wieku, obrazują ideały i dążenia społeczności europejskiej, **gromy i błyskawice, złoto i purpurę rodzącego się romantyzmu.**

Po dzień dzisiejszy utwory Wiktora Hugo cieszą się we wszystkich krajach niezwykłą popularnością. Trudno się temu dziwić. „Nędznicy", „Katedra Notre Dame", „93 rok", „Człowiek śmiechu" budzą podziw zarówno bogactwem swej treści, wspaniałym rozmachem, wielkiemi myślami i szczerością uczucia. Jean Valjean, prześladowany przez los, męczony wyrzutami sumienia, musi wzruszyć najbardziej nawet sceptycznego z czytelników. Marius, Cosetta i Fantina, w tychże „Nędznikach", Esmeralda ze swą kózką, Kwasimodo i kapitan Chatoper w „Katedrze Notre Dame" zdobyli serca wszystkich jak również zdobyli sobie **wieczyste miejsce w literaturze światowej.**

Otacza ich wielki tłum postaci i jakże często, w pozornie nieznacznym epizodzie uwagę naszą przykuwa **twarz, nakreślona kilku sztychami,** ale także żywa, jak wiele mówiąca, niekiedy straszna, niekiedy groteskowa, niekiedy łagodna i serdeczna.

Wiktor Hugo był pisarzem wybitnie sumiennym. Gdy zamierzał podjąć jakiś temat, wpierw nie zabierał się do pisania, dopóki nie przestudjował najdokładniej epoki lub miejsca, jakie zamierzał opisać. Przed napisaniem „Katedry Notre Dame", **Hugo odbywał długie rozmowy ze swym przyjacielem, architektem Roblinem, przeczytał mnóstwo książek architektonicznych, przesiadywał całemi godzinami w Katedrze.** A później dopiero, dzięki swej niezwykłej zdolności do tworzenia mitów, dał starożytnym murom duszę, ze wszystkiemi ludzkiemi namiętnościami.

Znany hitsoryk francuski Olar twierdzi, że w swej powieści „93 rok" Wiktor Hugo był bardziej konsekwentny i wykazał więcej znajomości epoki, aniżeli Lamartine w swej historycznej pracy o żyrondystach.

Andre Gide powiedział o Hugo, iż **był on największym poetą Francji i ludzkości.** Po dzień dzisiejszy ukazują się w coraz nowych nakładach zbiory poezji „Jesienne liście", „Pieśń zmierzchu", „Głosy wewnętrzne", „Blaski i cienie", „Legendy wieków". I trzeba przyznać, że choć Gide może przesadził nieco w ocenie, poezje te istotnie stawiają Hugo na Olimpie poezji europejskiej.

W lutym 1885 roku, gdy Hugo przekroczy 83 lata, „Revue de deux mondes" wydał specjalny numer, jemu poświęcony. Sarah Bernard nazywała go w nim **„Słońcem świata".** Pasteur, Le comte de L'Isle, Alfons Daudet, [illegible] nazywali go **największym poetą i wyrazicielem największego patriotyzmu francuskiego.**

W roku 1927, kiedy obchodzono 125 rocznicę urodzin Hugo, a równocześnie 100 rocznicę narodzin romantyzmu francuskiego, wydano znów specjalny numer, w którym zabrali głos **najwybitniejsi pisarze i poeci Francji.**

We Francji nie wszyscy są jednomyślni co do oceny Hugo. Ma on wielkie zastępy zwolenników, ale także bardzo wielu przeciwników. M. inn. jednym z największych jego przeciwników jest **nowy członek Akademji Nieśmiertelnych, Claude Farrere,** który nazwał kiedyś Hugo głupcem i po dzień dzisiejszy opinji swej nie zmienił.

Ale — czy widzieliście kiedyś, czy znaliście kiedyś wielkości, które nie miałyby przeciwników? Nie umniejsza to wielkich zasług dla literatury Wiktora Hugo, który śpiewał pochwały królom, a był do samej śmierci szczerym republikaninem, który chował u siebie kommunardów 1870 roku, a był sam bardzo religijnym człowiekiem i który połączył miłość do Francji, z miłością do ludzkości.

Dlatego właśnie 50-ta rocznica jego zgonu obchodzona będzie we Francji niezwykle uroczyście.

K. Mont.

KRONIKA

Maj **24** Piątek

Dziś Joanny i Afry
Jutro Grzegorza VII P. W.

Wschód słońca	3.31
Zachód słońca	19.34
Wschód księżyca	0.20
Zachód księżyca	10.07
Długość dnia	15.20
Przybyła dnia	9.05

Pobór rocznika 1914

Kto ma się stawić dziś i jutro

Dziś, w piątek dnia 24 b.m. przed komisją poborową nr. 1 (Pierackiego 18) winni się stawić poborowi rocznika 1914 o nazwiskach na litery początkowe Go do końca G, H, zamieszkali na terenie 5 komisarjatu policji, przed komisją poborową nr. 2 (Piotrkowska 165) — poborowi rocznika 1914 o nazwiskach na litery O. P. R. T. z terenu 7 komisarjatu policji, przed komisją poborową na powiat łódzki (Sienkiewicza 37) — poborowi rocznika 1914 oraz poborowi z kat. B. roczników 1912 i 1913 — wszyscy z terenu gmin Bełdów i Rąbień.

Jutro, w sobotę, dnia 25 b.m. przed komisją poborową nr. 1 winni się stawić poborowi rocznika 1914 o nazwiskach na litery I, J, K. do Km. włącznie, z terenu 5 komisarjatu policji, przed komisją poborową nr. 2 — poborowi rocznika 1914 o nazwiskach na litery S. Sz. Ś. U. z terenu 7 komisarjatu, przed komisją poborową na powiat łódzki — poborowi rocznika 1914 oraz poborowi z kat B. rocznika 1913 i 1912 — wszyscy z terenu gminy Wiskitno.

Poborowi winni zabrać na komisję dowód osobisty lub zaświadczenie tożsamości z fotografją, kartę odroczenia służby wojskowej (o ile poborowy korzysta z odroczenia) świadectwo zawodowe i świadectwo szkolne. (p).

Strajk budowlany

został wczoraj zlikwidowany

Wczoraj odbyła się w inspektoracie pracy, pod przewodnictwem insp. Wyrzykowskiego konferencja, celem zlikwidowania strejku w przemyśle budowlanym. Po długich pertraktacjach osiągnięto porozumienie ustalające dla murarzy I kategorji zł. 1:20 za godzinę pracy, dla murarzy II kategorji — zł. 1.10, a dla robotników niewykwalifikowanych — 60 gr.

Warunki te zaakceptował związek „Praca" i Z.Z.Z. natomiast związek klasowy nie zgodził się na podpisanie umowy zbiorowej, uważając, że powyższe stawki płac są zbyt niskie.

W godzinach popołudniowych jednak odbyło się zebranie robotników budowlanych związku klasowego, którzy warunki umowy zatwierdzili, wobec czego dziś podjęta zostanie praca na wszystkich budowlach.

Akcja przeciwdurowa

Lustracja sklepów spożywczych

Jutro odbędzie się posiedzenie komitetu organizacyjnego „Dnia przeciwdurowego" w Łodzi. Posiedzenie to zwołane zostaje celem podjęcia należytej akcji ochronnej, gdyż tyfus brzuszny grasuje każdego lata w Łodzi, stanowiąc bardzo poważne niebezpieczeństwo.

Niezależnie od akcji „Dnia przeciwdurowego", komisje sanitarne rozpoczną lustracje sklepów masarskich, spożywczych, mleczarni i t.d., badając, czy sprzedawane tam artykuły są dostatecznie zabezpieczone przed kurzem, dotykiem kupujących i t.d. (i).

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: J. Koprowskiego (Nowomiejska 15). S. Krakowskiej (Brzezińska 56), M. Rozenbluma (Śródmiejska 21). M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95). H. Skwarczyńskiego (Kątna 54) L. Czyńskiego (Rokicińska 53) (p).

OSOBISTE.

Łodzianin Stanisław Podciechowski, syn dyrektora Elektrowni Łódzkiej, ukończył szkołę budowy samochodów i aeroplanów w Paryżu z tytułem inżyniera.

Film z pogrzebu ś. p. Marszałka

wyświetlany będzie we wszystkich kinach łódzkich.—Projekt pobierania drobnej opłaty za wejście na budowę Domu-Pomnika Marsz. Piłsudskiego

Zapowiedziany pokaz filmu, z przebiegu uroczystości pogrzebowych w Warszawie i Krakowie, od chwili gdy trumna ze zwłokami ś. p. Marszałka Piłsudskiego opuściła Belweder do chwili, gdy spoczęła w podziemiach Wawelu, odbędzie się, jak nas informują, w końcu przyszłego tygodnia. **Film ten wyświetlany będzie we wszystkich kinach łódzkich równocześnie.**

Ponieważ kuratorjum okręgu szkolnego warszawsko-łódzkiego poleciło, aby wszystkie dzieci i młodzież ze szkół średnich i powszechnych film ten obejrzała, dyrekcje szkół porozumieją się z dyrekcjami kinoteatrów, celem zarezerwowania **jednego seansu dla szkół łódzkich.** W czasie wyświetlania filmu, porządek w kinoteatrach utrzymywać będą policja i członkowie organizacyj b. wojskowych, którzy równocześnie pełnić będą straż honorową.

Film ma być zasadniczo we wszystkich kinach wyświetlany bezpłatnie i to od godziny 12 w poł. do 12 w nocy.

W związku z tem jednak, wobec konieczności przyśpieszenia budowy Domu Pomnika Marszałka Piłsudskiego w Łodzi, w niektórych kołach powstała, zupełnie słuszna i zasługująca, naszem zdaniem, na poparcie, **myśl, pobierania minimalnej chociażby opłaty, przyczem całkowita, uzyskana z tego źródła suma, bez potrącenia jakichkolwiek opłat administracyjnych, kosztów i t. d., winna pójść na zasilenie funduszu budowy Domu-Pomnika.** Uwzględniając jednak ciężką sytuację najszerszych sfer ludności m. Łodzi, które chciałyby obejrzeć film, zwolennicy tego projektu wysuwają następujące propozycje:

1. **Wszyscy bezrobotni będą mogli obejrzeć film bezpłatnie, okazując, miast biletu, legitymację PUPP.**

2. **Opłata za wejście ustalona byłaby w wysokości 10 groszy i 25 groszy, według dowolnej decyzji każdego widza:** ponieważ byłaby to ofiara, każdy mógłby dowolnie zapłacić za prawo obejrzenia filmu 10 lub 25 gr.

3. **Cała suma, bez jakichkolwiek potrąceń, przenaczona jest na fundusz budowy Domu-Pomnika Marszałka Piłsudskiego w Łodzi.**

Projekt powyższy, jak już zaznaczyliśmy na wstępie, wydaje się zasługiwać na całkowite poparcie opinji publicznej. Przypuszczać należy, że komitet uroczystości żałobnych, który zastanawiać się będzie nad tą propozycją, ustosunkuje się do niego pozytywnie.

Na budowę Domu-Pomnika

Marszałka Józefa Piłsudskiego

Poniżej podajemy w dalszym ciągu ofiary, jakie wpłynęły w b. miesiącu na budowę Domu-Pomnika Marszałka Piłsudskiego:

	Złot.
Blum i Monitz w Łodzi — Przetwory Chemiczne	500.—
Jan Landau — Sędzia handlowy	150.—
Inż. Ulasiński	20.—
Robotniczy Bank Spółdzielczy w Łodzi	50.—
Karol T. Buhle w Łodzi	500.—
„Pierwsza" Polska Farbiarnia i Wyk. Jedwabi — Ruda Pabj.	300.—
Paweł Szulc — Farbiarnia i Wykończalnia w Łodzi	200.—
Dawid Góralski — Farb. i Wykończalnia w Łodzi	200.—
Otto Haessler, Spadk.	200.—
„Radogoszcz" — Farbiarnia i Wykończalnia w Łodzi	150.—
M. Kleczewski i S-ka w Zgierzu Apr. i Farbiarnia „Bzura"	100.—
Paweł Strohbach Sukcesor. w Zgierzu	100.—
Ryszard Schroeder—Wyk. i Farb. w Łodzi	100.—
„Appret" Wyk. i Farbiarnia w Łodzi	150.—
Gustaw Gessner — Wyk. i Farbiarnia w Łodzi	100.—
„Dobrzynka" — Zakł. Przem. Włók.	100.—
Pracownicy, majstrowie i robotnicy f-my „Appret"	90.—

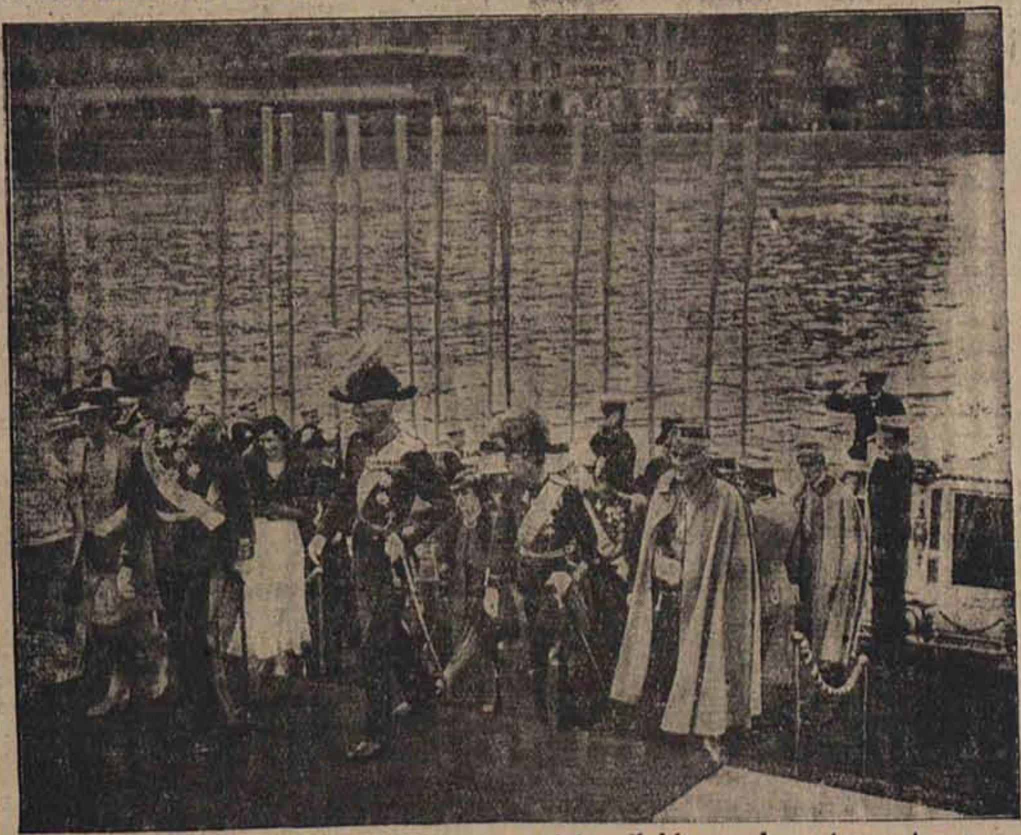
Rada miejska--we wtorek

Wpierw budżet, a później—deklaracje

W dniu wczorajszym komisarz rządowy, inż. Wojewódzki, wyznaczył termin posiedzenia plenarnego rady miejskiej w Łodzi. Posiedzenie to odbędzie się we wtorek, 28 b.m. o godz. 7.30 wiecz.

Na porządku dziennym obrad znajduje się: 1) Sprawozdanie komisji finansowo-budżetowej w sprawie zamiany gruntów między gminą miejską Łódź (teren szpitala wojskowego przy ul. Żeromskiego), a skarbem państwa (tereny wojskowe na Marysinie i Chojnach), 2) Trzecie czytanie budżetu m. Łodzi na rok 1935-36 i 3) Zapytania, wnioski nagłe i interpelacje.

Jak już donosiliśmy, sprawa odczytania pozostałych deklaracyj radzieckich, dotyczących ekscesów na radzie miejskiej, nie została załatwiona w porozumieniu z wszystkiemi frakcjami. Wobec tego, iż groziłaby ponownem zerwaniem obrad, a co zatem idzie — odwleczeniem uchwalenia budżetu, komisarz Wojewódzki postanowił sprawę tę umieścić na końcu porządku dziennego, t. zn. po rozpatrzeniu budżetu.

Stolica Szwecji stoi pod znakiem uroczystości zaślubinowych następcy tronu. — Na zdjęciu widzimy przybycie duńskiej pary królewskiej do Sztokholmu, celem wzięcia udziału w uroczystościach.

Groźny pożar w podziemiach kopalni

Paniczna ucieczka trzystu górników. — Tragiczna ofiara płomieni

Katowice, 23 maja.

W dniu dzisiejszym na kopalni „Eminencja" w Dąbiu wybuchł **groźny pożar w podziemiach.**

Około godz. 9 rano na pokładzie Fanny w pewnej chwili zauważyli robotnicy

błysk od transformatora.

Jednocześnie poczęło się palić. Robotnicy, widząc ogień rzucili się gwałtownie **do ucieczki wszystkiemi szybami.** W chwili, gdy na pokładzie tym wybuchł pożar **w podziemiach znajdowało się 300 robotników.**

Wszyscy zdołali wydostać się na powierzchnię bocznemi schodnikami i zapasowemi szybami.

Jeden tylko robotnik, który był chory, Paweł Mrowiec — nie zdążył wyjść na czas z szybu **i został w podziemiach kopalni.**

Los jego nie jest znany. W każdym razie istnieje mała nadzieja, że uda się go jeszcze żywym wydobyć. Pożar obecnie jeszcze trwa.

Na powierzchnię wydobywają się szybami gęste kłęby dymu. Wokół kopalni zbierają się olbrzymie tłumy, które z obawą o przyszły los kopalni śledzą przebieg pożaru.

Na miejsce przybył naczelnik okręgowego urzędu górniczego inż. Kieszek i delegat wyższego urzędu górniczego radca Badowski. Pożar prawdopodobnie będzie opanowany w najbliższym czasie, jednak **kopalnia będzie nieczynna przez dłuższy okres.**

Pełna tabela wygranych

czternastego dnia ciągnienia 4-ej klasy 32-ej Loterji Państwowej

W 14-tym dniu ciągnienia padły następujące nagrody pocieszenia:

Nagrody pocieszenia po zł. 50.

324 40 719 49 943 1024 427 608 897 94 34 37 40 2050 550 80 654 79 90 862 72 4 3033 224 68 300 405 502 703 53 837 4075 331 485 735 89 92 832 5516 22 33 788 896 6144 542 4 612 717 7070 142 77 240 7 96 634 791 892 938 8035 52 310 65 413 9024 64 313 432 540 58

10137 75 80 6 228 388 440 577 981 11103 15 489 528 47 727 12014 187 243 70 96 373 400 586 632 970 13037 276 78 328 533 615 37 14289 344 400 557 760 804 38 60 83 15438 187 639 83 920 43 16047 49 206 80 9 310 72 420 702 17285 434 745 886 18236 639 722 19404 26 513 693 77.

20178 287 322 463 978 21075 338 491 536 613 88 736 966 85 22008 61 306 85 8 408 33 838 992 23157 832 954 24110 81 385 486 532 78 990 1 25181 95 327 58 553 886 923 56 26127 335 41 429 90 5 669 74 807 949 27118 499 671 857 88 28008 435 53 512 52 638 965 71 29186 91 207 58 427 787 867 927.

30088 230 409 49 623 740 67 824 63 917 80 31509 750 972 82 5 32066 147 54 248 715 25 33029 49 636 60 911 39 34024 220 40 516 19 30 99 35009 40 300 14 415 16 31 56 70 976 36050 271 324 459 513 606 884 922 3 28 92 37024 44 351 73 543 855 81 38040 202 88 369 881 39209 260 559 998.

40014 29 57 726 822 905 41432 609 14 888 42302 28 47 8 422 554 640 5 942 69 43012 73 84 170 212 335 65 757 929 44311 477 549 95 702 979 45042 50 187 691 704 8 82 932 46131 5 468 99 582 889 910 47049 287 517 645 820 999 48058 156 218 316 53 641 849 49099 203 11 64 724 50108 49 122 780.

51089 354 62 449 650 703 10 35 875 982 52295 337 493 508 737 53145 381 54064 172 239 45 369 786 55101 211 301 17 786 852 61 91 922 71 56124 201 94 724 828 33 57188 202 58 337 439 717 58041 131 77 286 319 87 411 15 647 809 59356 486 536 673 728 58 63 97 855.

60129 92 459 76 576 641 886 61169 640 988 62360 87 497 643 76 702 931 53 63137 339 449 676 737 67 64065 100 218 59 352 556 662 950 82 65403 14 690 728 66014 289 500 24 6 43 73 9 987 67146 350 445 558 640 76 740 819 989 68049 233 365 502 691 781 69113 249 334 467 793 851 907 70105 287 89 441 611 724 67 79 875 97.

71091 322 453 511 62 612 761 97 908 72312 601 66 737 73062 171 92 269 641 754 91 815 74182 207 781 936 75913 42 500 25 615 717 57 76101 560 77178 79 308 502 941 78156 204 650 977 79044 255 437 32.

80092 162 250 623 743 56 957 81170 305 13 404 31 595 798 82025 218 33 49 368 474 799 936 83020 260 9 79 432 505 11 673 859 84034 181 91 203 307 65 408 86 518 69 719 875 905 85073 161 545 617 754 869 939 86003 96 121 97 336 437 9 816 87133 88 336 8 404 716 84 59 933 88132 221 346 55 520 28 623 927 89057 157 544 952.

90123 72 487 559 701 91086 339 428 884 92012 79 163 258 494 711 93313 426 524 786 948 94033 333 436 97 612 822 4 957 95046 440 93 762 874 80 914 91 3 96168 303 5 87 481 524 56 692 759 813 97122 99 292 468 82 564 706 920 98320 26 330 707 22 906 76 99106 297 332 460 92 947 62.

100011 208 448 541 596 101000 304 604 102247 306 603 716 84 818 103170 82 293 491 547 841 966 74 104000 24 270 501 762 87 88 105131 33 435 37 585 727 887 106089 329 39 58 577 616 821 60 902 107156 384 402 512 633 77 831 93 108299 768 974 109208 421 538 613 711 831 77 932 59 78.

110239 415 43 548 67 613 838 950 73 111391 94 555 75 710 81 815 910 29 56 112015 45 50 497 609 35 894 113233 364 87 459 567 635 984 114144 334 85 625 723 61 837 79 911 115083 116 261 512 605 734 882 918 64 116355 97 427 64 541 67 691 705 809 989 117015 231 326 517 615 17 48 933 70 118305 585 752 63 119091 235 86 94 508 24.

120015 46 394 553 616 22 93 717 121066 272 405 20 63 763 886 969 97 122236 75 382 489 538 616 834 918 123204 88 342 85 95 488 577 605 983 124197 262 64 472 85 676 86 821 43 988 125045 75 165 221 326 508 623 25 83 778 928 126183 299 411 564 627 907 127095 109 200 605 715 34 68 90 128250 314 987 129294 532 96 888 936 99.

130069 287 304 487 558 697 697 832 72 901 5 10 64 131092 173 264 388 402 44 798 132512 30 798 809 83 133065 170 202 437 41 536 843 134023 63 85 206 574 761 64 817 964 96 135000 2 44 161 295 357 401 10 69 92 704 136010 11 16 109 501 26 846 90 137052 55 262 317 680 704 831 929 88 138173 608 742 139159 60 91 587 630 51.

140033 124 380 441 521 792 141150 67 85 94 294 330 37 39 401 553 99 607 892 97 914 142186 92 362 520 623 720 32 37 833 82 85 947 143041 47 234 431 41 515 635 717 86 937 87 144068 407 50 796 91 145053 229 422 55 654 146019 227 546 615 2 26 76 731 98 829 147002 195 202 329 449 148023 113 52 77 412 533 688 98 725 71 80 9 988 149102 243 59 452 738 819 24 41.

150006 223 523 973 151105 15 307 418 624 89 746 864 72 152083 130 441 649 710 945 153048 93 232 659 720 88 916 154154 84 444 62 615 830 155300 505 704 83 156169 289 302 400 18 44 539 797 837 86 975 157155 230 94 315 439 82 651 98 713 50 917 89 158030 226 83 95 958 78 159113 25 58 278 358 405 533 629.

160010 167 223 562 63 668 161068 70 73 90 110 83 226 84 410 48 612 46 82 162280 318 81 472 600 26 771 163206 367 68 457 762 802 26 27 164168 7 427 591 613 900 77 71 165145 79 90 235 522 642 706 98 849 956 89 91 166038 486 659 701 870 902 82 167153 216 64 92 364 76 425 46 69 540 91 616 8 722 51 853 919 169081 334 480 683 852 903 90 170321 431 81 611 89 896 906 171022 120 78 365 455 696 172072 82 98 126 479 542 626 38 730 819 991 173258 368 405 772 77 950 174237 779 910 28 81 175066 158 468 523 614 90 764 854 919 70 176241 77 558 793 177253 386 88 431 528 736 51 61 963 178019 194 218 46 64 478 627 179130 80 226 598 682 864 949 98.

180073 89 112 288 586 773 818 92 181330 71 416 59 626 724 880 182213 46 92 429 612 747 962 89 97 183101 587 622 75 707 805 65 958 184213 521 684 88 781.

W drugiem ciągnieniu padły:

Po 50 złotych.

19 416 699 775 85 801 33 79 1099 206 14 357 457 780 87 814 36 2014 32 337 76 643 734 837 3090 109 91 309 55 617 862 993 4126 98 259 356 488 871 5071 356 85 460 521 47 79 600 80 752 6010 77 100 216 620 23 755 801 7080 120 73 214 85 314 63 532 81 95 669 707 33 8019 69 254 68 483 539 951 70 9104 673 830 65 71 945

10262 603 733 872 11640 195 285 440 507 726 12045 197 422 645 65 8 30 71 93 9 89 13120 28 80 89 406 601 79 80 821 981 14071 73 113 448 92 537 39 635 15656 111 340 400 732 16102 20 336 514 29 703 57 807 17030 96 234 459 563 83 659 846 90 985 18124 224 65 431 78 586 718 865 920 26 19152 380 440 520 675 750 810 973

20018 154 336 82 431 669 868 83 995 21007 36 226 393 430 56 86 534 42 87 667 804 70 22223 493 700 7 85 23109 269 353 469 705 67 919 24114 40 220 821 25060 179 82 422 98 539 844 973 82 26152 225 58 61 87 92 317 67 487 619 84 737 871 95 950 97 27115 216 50 9 453 876 962 28082 93 289 410 82 888 94 983 29100 9 659 954 56

30160 284 404 67 576 89 647 758 965 31247 331 490 559 669 707 829 32005 305 46 91 572 676 835 922 33167 219 394 429 569 78 90 94 848 53 34008 56 427 577 81 944 62 73 35306 21 457 760 97 99 36010 120 212 782 840 909 37171 258 77 370 523 49 717 843 915 38037 42 258 511 96 672 730 39168 381 549 657 846 74

40073 127 69 363 597 663 755 805 41057 108 69 335 618 732 38 893 42093 183 230 78 497 639 59 91 847 923 26 43285 314 536 48 968 44077 129 50 52 240 473 629 911 61 45039 361 422 589 46379 408 664 851 67 941 47045 53 484 653 65 48180 318 428 530 56 49049 53 67 500 737 810

50191 321 434 62 65 518 40 825 458 79 51044 115 245 580 692 938 98 52027 98 143 85 261 439 87 535 39 630 53245 558 81 609 704 935 54004 52 152 276 491 761 872 85 63 55 493 56045 378 427 842 948 57071 95 106 292 316 592 932 58623 47 150 241 515 657 401 57 59059 82 409 558 95 766 69

60264 76 308 64 465 525 655 737 861 955 61214 31 350 69 470 511 657 772 808 959 53 62003 5 45 91 448 89 554 733 879 911 63055 90 104 318 505 74 879 907 79 64162 235 74 76 429 37 522 40 675 842 65204 49 318 459 555 632 810 50 66066 147 240 48 567 778 67181 621 68004 224 40 516 69038 243 419 34 515 773 987.

70128 86 618 811 973 71029 135 69 499 500 92 806 56 63 72157 85 415 26 49 532 812 910 43 71 73001 24 61 82 120 74085 842 75039 66 317 61 474 547 651 771 840 83 76020 81 223 686 918 77337 71 436 44 63 599 618 780 845 91 78047 225 96 443 634 805 79081 297 408 572 754 859 958.

80196 229 684 81225 345 61 705 808 950 82183 329 47 447 514 90 661 83145 89 236 570 677 78 766 993 84059 157 63 603 33 81 811 53 85081 216 62 506 69 99 803 52 86220 90 315 403 71 548 612 951 87068 226 395 406 713 70 88055 193 542 95 756 89086 120 33 87 382 709.

90042 68 181 321 91005 65 250 470 925 59 92003 235 475 89 530 714 20 888 93084 193 220 60 489 562 601 16 89 935 94217 403 511 85 651 845 95612 702 72 987 96012 34 65 131 37 55 384 658 755 97003 923 159 96 719 44 83 476 95 653 807 990 98130 252 75 499 520 964 99021 90 112 78 208 20 76 407 73 533 908 28.

100155 203 375 836 77 919 61 101011 116 515 716 56 102195 280 86 337 419 49 555 967 103184 94 302 74 95 611 919 25 96 104004 279 475 76 581 666 893 957 70 85 105072 322 58 427 548 605 9 861 908 99 106031 124 97 309 677 98 955 62 107001 77 263 399 478 590 646 728 880 922 108088 115 27 320 32 45 544 78 612 46 109020 110 296 337 45 465 92 619 79 92 874 947.

110002 45 138 46 84 221 92 332 97 416 551 611 32 768 844 980 111056 223 442 514 636 39 55 865 112058 406 589 913 54 113250 381 402 811 69 77 114479 540 722 53 115006 29 136 99 454 577 963 116112 31 577 745 865 117055 170 276 351 28 85 603 118104 377 506 683 725 949 119313 30 400 723 845 72 931.

120299 359 447 77 673 81 90 730 74 998 121044 49 64 208 90 415 500 653 99 762 87 881 941 122186 296 405 37 512 26 705 930 123162 293 303 14 41 409 93 815 990 124184 300 125113 203 7 342 593 615 880 126026 98 150 212 313 408 77 643 76 933 127223 37 360 704 846 128141 70 203 551 74 77 680 245 922 129189 97 229 23 582 633 837 87.

130010 66 153 294 97 412 76 82 832 916 131042 90

292 424 33 62 96 503 829 52 51 927 132158 271 83 333 417 47 632 70 718 75 133085 131 249 467 99 623 846 134041 178 264 581 609 13 135020 51 64 161 24 596 659 84 824 34 952 68 136099 152 382 588 634 69 730 815 950 96 137006 11 34 39 161 378 784 800 96 138630 43 124 34 449 500 6 757 818 997 139021 103 41 408 507 550 640 711 38 45

140109 37 59 229 85 88 352 480 95 516 820 80 141015 73 421 91 523 701 913 61 63 142048 240 320 81 97 418 59 564 619 774 143022 223 538 60 725 32 40 864 973 144103 12 220 43 400 60 93 545 781 927 145032 171 477 43 914 146009 65 145 219 95 391 924 33 75 524 56 789 894 99 147035 194 236 405 38 966 148198 229 89 359 85 97 503 772 149540 41 85 90 96 626 732.

150080 333 38 420 41 610 60 75 724 800 68 80 151200 357 497 808 33 712 54 904 47 152005 291 372 99 518 41 630 771 868 153060 91 292 319 29 603 62 738 881 930 84 91 154040 170 700 155009 215 308 66 87 577 609 720 969 156214 379 621 51 58 59 96 862 157018 78 102 58 94 290 326 403 66 529 700 897 906 20 158292 365 438 519 84 706 74 159691 918 77.

160055 66 136 300 58 617 63 703 34 91 832 64 910 161030 48 50 150 233 69 423 73 501 615 764 974 96 162061 164 256 416 16 84 668 709 803 96 909 31 163227 433 97 523 85 649 763 850 95 921 49 164008 19 112 72 298 313 76 444 519 69 772 883 970 165080 101 558 677 798 819 997 162650 331 405 81 608 748 880 101 167096 113 201 499 693 797 983 85 168005 73 280 336 40 58 63 83 471 855 912 169020 756 337 415 43 62 886 88 170147 271 96 328 459 529 602 8 716 52 725

171009 77 78 87 180 258 335 491 862 172053 152 307 95 763 68 919 173132 266 341 57 82 96 682 85 719 45 913 174022 92 130 21 480 770 827 86 175062 106 247 576 655 711 86 885 176062 295 409 539 639 177176 262 421 653 178204 328 401 23 31 557 769 179065 170 96 269 78 371 499 550 95 649 84 762

180050 487 521 679 181134 55 394 409 729 182344 468 577 646 729 32 895 183085 113 95 201 2 353 598 95 674 184146 203 491 523 619 68 847 989.

CIĄGNIENIE III-cie.

Wygrane pocieszenia po 50 zł.

24 220 332 45 452 500 607 61 65 985 1014 1209 1444 1577 1625 50 1884 1928 38 47 2246 2658 71 2848 3009 49 3103 49 400 542 80 864 927 4267 416 803 957 5029 247 331 468 571 768 909 37 6079 359 566 873 76 984 7056 71 90 218 51 303 464 525 46 601 739 879 8136 39 434 92 679 730 872 904 9002 171 202 13 79 502 12 672 808 83 10198 294 639 771 871 92 11164 230 483 614 804 88 98 918 71 75 87 12168 214 340 72 92 537 806 28 990 13218 67 411 564 831 48 72 959 14005 35 36 616 81 776 82 865 70 97 998 15027 146 335 67 532 75 608 976 16385 558 619 745 872 984 17009 39 152 230 67 78 428 531 33 82 613 706 98 942 73 97 18119 32 38 78 223 391 918 19247 97 314 471 701 21 46 55 832 54 935 67

20004 110 283 341 6129 60 70 99 701 05 21143 496 550 705 986 22178 87 352 413 63 538 652 783 869 88 919 82 89 23001 46 173 441 666 741 879 24171 79 254 90 362 720 46 878 937 25317 451 565 851 950 76 26029 81 97 362 431 525 32 51 709 87 88 801 21 43 27039 201 93 380 89 489 864 971 28203 334 540 915 32 67 69 29017 22 506 28 34 618 20 23 65 829 931

30006 233 70 471 764 66 71 931 31001 29 124 38 616 27 751 856 983 32129 33 36 463 510 50 734 821 33107 88 353 60 592 778 884 34037 133 79 354 429 645 785 921 35037 111 97 474 89 634 715 907 36136 56 371 444 711 37139 358 771 38084 293 500 79 650 786 92 965 88 39060 77 422 563 83 777 811 63

40320 28 76 89 586 619 64 812 948 70 41014 277 313 32 671 743 897 42120 326 634 711 51 43062 453 682 728 44029 53 144 232 45 366 407 97 649 806 09 56 45253 374 444 79 509 44 60 796 979 46043 232 671 80 82 813 27 74 47110 95 232 364 601 83 700 18 19 63 886 48178 92 317 471 541 64 642 729 45 98 49184 595 949

50036 79 422 555 829 40 51038 323 511 79 741 964 83 52040 53 347 98 405 558 698 762 53365 450 703 54488 608 99 741 57 55006 65 86 90 213 84 330 687 736 42 45 823 30 56490 857 57062 303 522 47 58443 85 551 607 27 69 794 805 70 999 59048 189 278 321 492 735 81 96 846 71

60018 247 327 99 412 613 49 88 744 832 907 61428 32 53 62167 222 56 403 713 22 922 76 84 63020 120 35 96 201 08 493 94 582 819 64273 769 854 65132 79 227 392 438 85 920 66130 200 303 546 741 84 836 67033 333 34 44 57 511 21 612 69 708 51 888 953 68229 98 384 424 524 713 835 47 69084 187 303 09 39 425 671 735 932 65

70176 400 529 617 21 97 970 71055 164 380 647 94 920 29 72059 182 244 300 35 425 547 639 700 939 44 73173 212 321 420 555 74025 452 696 730 63 851 98 75005 55 66 80 652 864 76053 438 547 628 738 44 65 828 37 77127 365 542 78039 41 170 97 254 311 34 421 572 707 855 79046 145 226 69 391 425 29 30 698 752 903 51

80020 102 217 95 452 54 81197 214 21 392 520 80 88 695 82120 68 321 488 582 96 83086 280 501 715 64 84085 100 202 326 441 634 85332 665 918 89 86001 401 524 58 604 11 79 843 82 87027 34 116 238 63 380 400 542 624 873 918 20 56 88343 90 400 69 771 96 876 89009 83 129 96 204 29 368 85 454 599 689 701 907 72

90283 328 91 933 35 91000 36 214 312 26 454 501 504 36 68 89 821 92756 871 999 93040 115 48 209 502 692 710 847 94215 368 562 92 649 844 949 62 95054 60 120 668 773 818 96467 652 737 97061 163 211 58 98169 238 418 902 88 99265 421 627 737 86 821 70 945

100165 294 331 433 537 832 101329 32 542 663 708 43 806 952 64 102194 507 62 721 810 26 67 103052 147 280 307 65 77 406 76 571 78 694 769 104095 170 74 94 604 74 779 81 967 105095 112 230 514 31 41 703 809 954 71 106017 292 379 424 34 741 927 107154 289 345 406 10 71 586 800 18 108066 99 468 535 652 798 829 33 911 109157 90 209 61 400 53 72 818 81 923 38

110106 68 327 595 624 728 801 926 111004 345 416 26 505 87 938 112157 293 625 719 84 812 113159 249 355 98 589 718 31 976 91 114017 325 521 91 646 63 778 115004 477 724 33 116081 351 402 511 50 700 853 59 117049 70 102 494 611 767 954 118092 45 7 172 425 43 772 809 978 119155 241 360 83 590 721 9 892

120077 203 340 964 121225 83 328 447 731 38 838 122039 225 387 123009 143 64 84 267 75 366 441 550 85 848 124071 131 94 291 310 739 51 828 125079 222 36 335 415 618 705 920 126279 401 32 91 518 702 39 977 92 127008 241 92 664 94 731 913 41 128014 22 256 385 97 98 400 651 854 65 927 129379 405 27 72 514 17 636 81 736 944

130057 220 63 70 89 682 854 57 949 73 131011 54 90 178 222 83 425 625 763 828 132028 181 309 418 19 75 88 514 15 630 37 58 780 800 917 133036 422 551 95 926 134270 422 615 64 77 933 41 44 135132 88 341 434 682 746 67 842 136057 61 279 301 29 453 586 98 610 137065 108 559 138036 64 166 71 262 79 333 95 705 139114 205 207 532 784 97 861 79 916

140269 301 95 452 882 141026 85 86 100 608 745 816 75 962 142155 240 87 312 19 52 90 515 40 631 705 808 30 913 143087 198 286 92 346 90 79 508 96 864 925 70 144036 110 87 235 321 473 547 57 641 49 805 55 81 946 145182 349 400 401 48 65 619 66 79 82 146028 46 109 280 478 723 918 147029 188 226 38 322 33 36 69 575 706 57 889 992 148159 476 588 98 623 777 865 149093 271 316 596 643 955 80

150083 140 97 536 681 795 927 72 151144 409 10 23 578 708 152016 47 135 234 42 305 806 153197 305 78 96 612 812 98 931 36 154112 80 363 434 772 99 980 155054 69 82 185 42 517 65 600 69 763 826 156053 251 446 769 157063 120 217 303 8 72 666 978 158129 464 681 893 935 159104 216 71 340 544 81 715 68 81 97 994

160020 190 564 72 653 744 943 61 161122 77 306 47 59 568 701 92 810 40 943 162085 58 99 384 413 515 609 25 85 754 820 22 71 178 379 452 73 74 653 789 958 86 164182 367 452 849 77 165074 156 62 330 31 466 69 620 703 41 166175 346 413 31 669 715 167073 352 437 564 733 168008 68 474 521 961 169032 128 66 456 501 81 695 755 870

170060 281 496 505 58 616 895 171252 613 802 172051 165 319 599 816 95 905 12 334 54 531 174075 165 79 86 254 367 437 83 98 175033 144 68 279 342 85 554 808 176200 381 83 501 53 620 853 65 900 177044 58 373 588 611 19 705 908 79 178631 179053 224 59 92 339 460 564 78 90 735 60 833

180246 331 39 691 705 27 844 63 87 181000 22 149 220 379 656 59 932 182001 116 81 97 504 96 731 893 966 71 183006 239 316 615 53 83 804 31 968 184010 219 420 531

CIĄGNIENIE IV-te.

Wygrane pocieszenia po 50 złotych.

11 231 629 766 806 8 937 1043 108 410 90 575 626 791 800 54 2062 65 83 91 143 91 421 510 619 81 723 61 67 804 3011 43 13 419 93 645 924 43 45 4024 54 102 209 325 81 468 91 768 97 818 5004 501 13 46 60 731 826 176 289 434 666 707 815 901 7063 133 289 660 707 815 901 832 290 426 9063 160 338 52 801 81 913 39

10004 117 346 497 602 43 954 86 11014 144 254 83 701 37 47 89 956 61 12313 66 97 40 47 869 933 13106 56 365 404 535 56 651 83 14099 127 756 15052 192 236 485 94 634 42 862 937 16137 273 536 615 786 916 22 17010 136 420 51 78 771 852 937 18045 699 942 19034 268 90 330 494 529 50 793 852 979

20256 60 315 404 61 93 752 815 927 21010 101 30 255 74 361 77 89 539 827 22029 72 528 72 681 792 878 912 96 23856 421 660 24066 329 63 25089 102 222 40 92 340 71 420 501 616 26101 656 888 941 91 27202 409 558 609 52 938 28124 73 324 411 522 609 13 26 879 933 79 29267 74 391 444 797 935

130021 40 315 720 913 31102 455 67 537 16 69 90 32325 26 28 480 779 871 927 33126 686 704 83 34218 94 482 916 35106 18 355 638 80 88 804 13 25 35143 82 267 483 612 57 42 803 21 999 37005 79 117 49 79 247 317 61 764 99 811 38008 305 37 81 472 623 26 42 724 847 53 994 39008 345 457 619 941

40113 268 95 308 315 641 702 823 925 41540 723 995 42042 229 68 80 99 300 62 463 612 720 856 921 97 43057 69 107 562 65 659 84 810 928 94 99 44023 43 91 222 69 496 698 790 45318 867 982 4626 115 70 319 49 948 47058 173 241 478 89 91 612 43 786 936 98 48250 390 508 57 87 870 940 49144 92 546 659 756 98 801 917

50077 402 544 833 51050 153 343 401 829 932

DALSZY CIĄG NA STRONIE 11-tej.

Łódź będzie wkrótce skanalizowana

Większość domów w śródmieściu już została przyłączona do sieci miejskiej. — Na czem polega przymus kanalizacyjny, stosowany przez Zarząd miasta

Właściciele domów, mimo kryzysu, wykazują dużo dobrej woli

Wielkie dzieło budowy kanalizacji w Łodzi powoli, lecz stale, zbliża się ku końcowi. Sieć kanałów pokryła już całe śródmieście i wyciąga się ku peryferjom. Zdawałoby się więc, że już powinniśmy odczuć dodatnie skutki tej inwestycji — Jeśli jeszcze tak nie jest, to jedynie dlatego, że samo układanie kanałów przez miasto nie załatwia bynajmniej sprawy. Tak długo, jak wszystkie domy nie zostaną przyłączone do sieci — nie można likwidować ścieków ulicznych, wprowadzać całego szeregu urządzeń sanitarnych, nie można wreszcie zdobyć większych funduszów na dokończenie budowy kanalizacji.

Dziś więc nie to jest ważne, czy w danym roku ułoży się mniej lub więcej metrów kanałów, lecz, w jakiem tempie będą kanalizowane łódzkie posesje, gdyż bez tego budowa kanalizacji w Łodzi byłaby właściwie niczem. Dyrekcja kanalizacji i wodociągów, do której zwróciliśmy się z zapytaniami w tej ważnej sprawie, udzieliła nam bardzo interesujących informacji.

Jak się okazuje, bardzo wiele domów jeszcze do sieci kanałów nie zostało przyłączonych. Cóż więc czyni zarząd miejski w tej sprawie?

— Stosujemy przymus — oświadczono nam w dyrekcji kanalizacji i wodociągów. — Ustawodawca, w danym wypadku ministerstwo spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministerstem robót publicznych traktuje inwestycję kanalizacyjno - wodociągową jako zmierzającą do podniesienia stanu sanitarnego miasta. Ministerstwo dało miastu prawo stosowania przymusu w sposób następujący: Jeśli chodzi o domy nowopowstające, które leżą na ulicach, gdzie kanały już są ułożone, muszą one być jednocześnie z budowlą przyłączone do sieci. W przeciwnym wypadku nie udziela się zezwolenia na budowę domu. Jeżeli zaś na danej ulicy niema jeszcze kanałów — wtedy — dom musi być tak zbudowany, aby wewnętrzne połączenia kanalizacyjne były dokonane, a równocześnie właściciel jego musi się zobowiązać, iż po ułożeniu kanału miejskiego, natychmiast dom swój do sieci przyłączy.

— Nie to jest wszakże najważniejsze. Chodzi o te domy, które istniały przed wprowadzeniem przymusu kanalizacyjnego. Ministerstwo dało zarządowi miasta prawo ustalenia terminów, w których nieruchomości na tej czy innej ulicy muszą być skanalizowane i przyłączone do sieci i stosowanie przymusu wrazie oporu. Miasto tedy ogłasza co pewien okres czasu, iż pewna strefa już jest gotowa do przyjęcia połączeń kanalizacyjnych z domami. W ciągu jednego roku od tego czasu, wszystkie domy w tej strefie muszą być skanalizowane.

— Czy właściciele domu wypełniają przymus całkowicie?

— Pierwszy przymus, pierwsza strefa ogłoszona była w lutym 1931 roku. Strefa ta obejmowała domy, położone na Piotrkowskiej od pl. Wolności do Bandurskiego, z wszystkiemi poprzecznemi ulicami do następnych równoległych, t j. do Zachodniej i Al. Kościuszki z jednej strony i Piłsudskiego oraz Sienkiewicza z drugiej strony. W strefie tej znajdowało się 282 domów i wszystkie one powinny były być włączone do sieci kanałów miejskich do dnia 20 lutego 1932 roku. **Do dnia 15 maja b.r. skanalizowano w tej strefie i przyłączono do sieci 269 nieruchomości, czyli że zaledwie 13 domów, nie zostało skanalizowanych.**

— Co panowie robią w tej sprawie?

— Przymus polega na tem, że wysyłamy do właściciela domu wezwanie, by wykonał roboty, a gdy ten monit pozostaje bez uwzględnienia, wówczas uprzedzamy, iż nałożymy obowiązek wpłacenia do kasy miejskiej 60 procent przewidywanych kosztów i **wykonamy roboty w jego domu we własnym zakresie.** Rzecz ciekawa, że dotychczas nie mieliśmy jeszcze okazji tak uczynić. Gdy bowiem właściciel domu staje przed ostateczną alternatywą, przystępuje sam do robót. I w ten sposób powoli likwidujemy wszystkie pozostałości, które są u nas zanotowane.

— Wróćmy jednak do naszych cyfr, które nam dokładnie wszystko obrazują. A więc w I strefie pozostało 13 nieruchomości, które w szybkim czasie będą zlikwidowane. II strefa ogłoszona została 3 listopada 1931 roku. W ten sposób do dnia 3 listopada 1932 roku **powinny były być przyłączone do sieci posesje znajdujące się na Al. Kościuszki i Wólczańskiej na całej długości, na ul. Piłsudskiego, Sienkiewicza (w pewnej części do Pierackiego) i ulice poprzeczne. Ogółem 304 domy. Do dnia 15 bm. wykonano roboty w 257 domach, pozostaje więc jeszcze 47 nieruchomości.**

— III strefa ogłoszona została 1-go września 1933 roku. **Obejmowała ona 639 nieruchomości,** położonych w czworoboku: na wschodzie — ul. Kilińskiego na zachodzie — Żeromskiego, na północy — Pomorska i 11 Listopada i na południe — Bandurskiego. To były główne ramy, gdyż my tak prowadzimy roboty, rozprzestrzeniając się od Piotrkowskiej w prawo i lewo. Do dnia 15 b.m. z tej strefy **wykonano roboty w 323 domach, pozostaje więc jeszcze do skanalizowania 316 domów.** Trzeba zaznaczyć, że jeśli o tę strefę chodzi, nie **wszyscy właściciele domów czekali na wezwanie, lecz sami rozpoczęli kanalizowanie swych posesyj, jak tylko powstawał kanał miejski.** I wreszcie w dniu 1 października 1934 ogłosiliśmy IV strefę, która ma być teoretycznie wykonana do 1 października b.r. **Strefa ta obejmuje niemal całą resztę sieci, prócz głównych kolektorów, które idą na przedmieścia, a znajduje się w niej 701 domów Z tej liczby wykonano do 15 b.m. 89, czyli, że do 1 października pozostaje do wykonania 612 domów.**

— Ogółem wszystkie cztery strefy obejmują 1926 objektów. Z tej ilości skanalizowanych jest 938, pozostaje jeszcze — 988, czyli zrobiono 49 procent. Ale faktyczny stosunek jest inny. Otóż **w wykonanej części robót znajdują się wielkie objekty, liczące po kilka domów jak kolonja na Polesiu Konstantynowskiem, gdzie jest kilka wielkich bloków, osiedle na ul. Wileńskiej, które składa się z 98 domów, kolonja Z.U.P.U. Jeśli więc chcemy liczyć dokładnie, faktycznie skanalizowano w Łodzi 1020 nieruchomości hipotecznych, a pozostaje jeszcze 988.**

— Ależ to jeszcze bardzo wiele — dodajemy.

— Tylko pozornie. Gros robót kanalizacyjnych znajduje się w strefie I i II, które są mocno zabudowane i dużemi domami, natomiast IV strefa to już prawie peryferje, ilościowo wielka, ale jakościowo bardzo mała.

— Czy panowie będą obecnie przynaglać właścicieli tych domów?

— Oczywiście. **Chcemy przecież wreszcie skasować rynsztoki na ulicach a nie możemy tego uczynić wcześniej, niż domy będą przyłączone do sieci.** Ale musimy dodać bardzo charakterystyczny szczegół: oto właściciele domów łódzkich, rozumiejąc swój interes, **sami wykazują bardzo dużo dobrej woli, jeśli chodzi o kanalizowanie ich posesyj.** Nie bacząc na kryzys, **w tym roku nasilenie robót jest o 50 procent większe, niż w roku ubiegłym.** Podczas gdy nprz. w dn. 15 maja ub. roku roboty prowadzono w 50 domach, w dniu 15 bm. **100 domów było już w robocie.** Sądzimy, że damy sobie z tem wkrótce radę. A gdy wszystkie domy już zostaną do sieci przyłączone, wtedy w całej pełni odczuje Łódź dobrodziejstwo tej wielkiej inwestycyj, którą prowadzi się od szeregu lat. **S.**

Posiedzenie Reichstagu niemieckiego

Jak już doniosły depsze, w bieżącym tygodniu kanclerz Hitler wygłosił wielką mowę na posiedzeniu Reichstagu. Na zdjęciu, widzimy członków parlamentu niemieckiego, witających Hitlera.

KULISY SPADKU GULDENA

„Prorocza wizja“ działaczy hitlerowskich, który zabezpieczyli swe prywatne majątki

Gdańsk, 23 maja.

Spadek guldena gdańskiego, sztucznie wywołany przez wiadome czynniki w Gdańsku, zrujnował setki rodzin i wywołał wielkie komplikacje w życiu gospodarczem polskich przemysłowców mających stosunki z Gdańskiem .

Że spadek guldena był planowa oddawna sprawką narodowych socjalistów którzy po dorwaniu się do władzy, chcieli „wielkiemi czynami“ zapomocą aparatu propagandowo-agitacyjnego **zjednać sobie przychylność zbiedzonej ludności gdańskiej,** dowodzi najlepiej fakt **zakupu nieruchomości, oraz tuż przed spadkiem guldena zakup masowy walut zagranicznych przez znanych działaczy hitlerowskich.**

Prawdziwości pogłosek, że działacze hitlerowscy skorzystali na spadku guldena, który „cudownie“ przewidzieli, dowodzi fakt, że grupa opozycyjna senatu gdańskiego, złożona z posłów niemiecko-narodowych, wniosła do senatu specjalną interpelację, dotyczącą powyższej sprawy, domagając się jej wyświetlenia i **podania nazwisk osób ze świata politycznego, którzy wykorzystali spadek waluty gdańskiej.**

Druga interpelacja złożona również przez grupę posłów niem.-narodowych, składa się z następujących charakterystycznych pytań:

Czy senat gotów jest przedłożyć? **a) spis awansowanych ostatnio urzędników senackich i komunalnych, b) spis tych funkcjonarjuszów senackich i komunalnych, którym podwyższono poboty, c) spis tych urzędników i funkcjonarjuszów, którzy od czerwca 1933 (data przewrotu hitlerowskiego — przyp. redakcji) przyjęci zostali do służby senackiej lub komunalnej, a mianowicie z uwzględnieniem ich pokrewieństwa z senatorami (!) przynależności partyjnej.**

Interpelacje te — ze względu na ich treść, — - nie wymagają komentarzy...

W ARGENTYNIE KRYZYS MINĄŁ

i zapanował okres wielkiej pomyślności gospodarczej.—Brak rąk roboczych, zarobki wzrosły i znacznie się wzmogły obroty handlowe

W kraju San Martina odkryto nowe kopalnie złota

Buenos Aires, w maju.

Długotrwały kryzys, który narówni z krajami europejskiemi trzymał w swych kleszczach Argentynę, jest już na ukończeniu. Coraz więcej korzystnych objawów z wielu dziedzin życia gospodarczego pozwala na wysnuwanie optymistycznych horoskopów. Najwymowniejszym dowodem takiego stanu rzeczy jest **wzmożony popyt na rynku pracy**, przyczem w niektórych prowincjach zapotrzebowanie jest tak duże, że nie zawsze może być pokryte. W związku z tem **podniosła się skala zarobków, co skolei dodatnio wpływa na obroty handlowe.**

Kolonja polska szczególnie odczuwała skutki kryzysu, gdyż ponad tysiąc bezrobotnych było zarejestrowanych w Polskim Patronacie. W danej chwili **niema już ani jednego bezrobotnego**, a z Chco przyszło zapotrzebowanie na 4000 robotników do zebrania bawełny, które nie może być pokryte.

Pomimo, że ta doskonała konjunktura na rynku pracy jest tylko sezonową, bowiem dotyczy miesięcy letnich, to jednak w ciągu ubigłych lat w tych miesiącach przemysł i rolnictwo nie zdołały zaabsorbować zgłaszających się do pracy i **liczba bezrobotnych na rynku była dość duża.** Tę dobrą konjunkturę Argentyna w dużej mierze zawdzięcza nieszczęściom, które ostatnio spotykały Stany Zjednoczone, w postaci długotrwałej suszy roku ubiegłego, lub też ostatnim katastrofalnym huraganom. Ponieważ niektóre produkty, jak kukurydza i pszenica, są tam na wyczerpaniu, przeto **Stany muszą importować produkty argentyńskie.**

W społeczeństwie argentyńskiem zapanował optymizm, któremu daje wyraz prasa.

***

Widocznie na kraj San Martina (argentyński bohater narodowy) przyszła **passa pomyślności.** Oto bowiem do pomyślnych zjawisk w życiu gospodarczem naszego kraju trzeba doliczyć **odkrycie złoży złota w prowincji La Rioja.**

Odkrycia dokonał inż. Gustaw Ralf Guerquin, znany polskim sferom naukowym.

Na wieść o odkryciu kopalni złota w La Rioja **ruszyły tam tłumy poszukiwaczy złota i awanturników.** Podnoże Fanatiny stało się nowym Klondyke.

W pierwszym dniu eksploatacji polski górnik spod Krosna, Jan Głoda, towarzyszący inżynierowi Guerquinowi w jego wędrówkach, **wydobył 4 kilogramy czystego złota.**

Argentynę opanowała gorączka złota.

***

W pierwszej chwili do odkrycia inżyniera Guerquina opinja ustosunkowała się z wielką rezerwą, ponieważ była pod wrażeniem nadzwyczajnej afery, na tle poszukiwania złota, jaka miała miejsce w sąsiednim Urugwaju. Bohaterem jej był niejaki **Ernest Albert Hambruck, niemiec z pochodzenia.**

Dr. Hambruck, który przed rokiem przyjechał z Londynu do Montevideo, wkrótce zdobył zaufanie sfer rządowych i dostęp do elity towarzyskiej. Uchodził za człowieka bardzo bogatego. Przed kilku tygodniami dr. Hambrock złożył urugwajskiemu instytutowi geologicznemu ofertę, w której **prosił o oddanie mu monopolu na wydobywanie złota i innych szlachetnych metali oraz drogocennych kamieni z gór urugwajskich,** wzamian za co miał płacić rządowi wysoki odsetek od czystego zysku.

Oferta była dla rządu nader korzystna. Dr. Hambrock oświadczył, że do dyspozycji posiada **kapitał 1 miljona funtów szterlingów złożonych w Banku Angielskim.** Jego żona miała być rzekomo córką gubernatora Banku. Ponadto przedstawił świadectwo wystawione mu przez Międzynarodowe Towarzystwo Eksploatacji Bogactw Podziemnych Ameryki Południowej z siedzibą w Paryżu, mianujące go przedstawicielem Towarzystwa na Południową Amerykę.

Wobec takiej poważnej koncesji, którą miał otrzymać dr. Hambrock kapitaliści urugwajscy byli gotowi udzielić mu wielomiljonowego kredytu. W ostatniej chwili przed podpisaniem koncesji przez rząd **noga mu się powinęła.** Oto przypadkowo dyrektor Instytutu Geologicznego skonstatował, że **w Paryżu nikt nie zna Międzynarodowego Towarzystwa Eksploatacji Podziemnych Bogactw Ameryki Południowej.** Urugwajska policja śledcza wszczęła dochodzenie na gruncie europejskim. Okazało się, że dr. Hambrock faktycznie nazywa się **Hans Neuman** i był kilkakrotnie karany więzieniem w Anglji i Niemczech.

Wielka była konsternacja w sferach rządowych i towarzyskich Montevideo. Dr. Hambrocka-Neumana osadzono w więzieniu, a rząd postanowił sobie na przyszłość nie pertraktować z bliżej nieznanymi osobnikami.

***

Nie tylko rząd urugwajski wstydzi się, lecz również i rząd argentyński. Ten ostatni za swą policje w stolicy Tierra del Fuego (Ziemia Ognista) Ushuaia. Oto do największej restauracji stołecznej, Fernandeza wypełnionej publicznością zjawił się komendant policji komisarz Medina, w towarzystwie podkomisarza, sierżanta i oddziału szturmowych policji i wydawszy rozkaz „**Ręce do góry**“! dokonał rewizji u obecnych na sali gości, **zabierając wszystkim pieniądze i wartościowe przedmioty.** Nie obrabowano tylko obecnego na sali sędziego. Naskutek interwencji poszkodowanych u ministra spraw wewnętrznych **odzyskali oni skonfiskowane im pieniądze, ale komendant pozostał na stanowisku.** Należy zwrócić uwagę, że Ushuaia leży o 8 dni drogi od stolicy Argentyny, i tem się tłumaczą takie meksykańskie metody władz policyjnych.

Stefan K.

Radjoprogram

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

PIĄTEK, 24 maja 1935 r.

6.30—6.33: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33—6.36: Pobudka do gimnastyki. 6.36—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.15: Muzyka (płyty). 7.15—725: Dziennik poranny. 7.25—7.45: Muzyka (płyty). 7.45—7.50: Odczyt. programu na dzień bieżący. 7.50—8.00: Wskazówki praktyczne. 8.00—8.05: Audycja dla szkół. 8.05—8.20: Audycja dla poborowych. 8.20—11.57: Przerwa. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—12.05: Wiadom. meteorologiczne. 12.05—12.50 Koncert z płyt. 12.50—12.55 Chwilka dla kobiet. 12.55—13.05 Dziennik południowy. 13.05—13.30. Muzyka symfoniczna rosyjskich kompozytorów — płyty. 13.30—13.55 M. Ravel: Trio fortepianowe. Wykonawcy: Stanisław Mikuszewski (skrzypce), Ferdynand Macalik (wiolonczela) i Zbigniew Dymek (fortep.). 13.55—14.00 Wiadomości o eksporcie polskim. 14.00—14.45 Muzyka — (płyty). 14.45—15.35. Przerwa.

15.35—15.45. Przegląd giełdowy.
15.45—16.30. Muzyka — płyty.
16.30—16.45. Listy od dzieci — omówi red. Benedykt Stefański.
16.45—17.00: Kwadrans słynnych artystów — — płyty.
17.00—17.15. „Dyskutujmy o instynkcie macierzyńskim" — odczyt wygłosi R. Czaplińska-Muttermilchowa.
17.15—17.40. Koncert solistów. Wykonawcy: — Stanisława Argasińska (sopran), Zofja Rabcewiczowa (fortepian).
17.40—18.10. Audycja dla chorych w oprac. ks. Rękasa. (Transm. ze Lwowa).
18.10—18.30. Teatr wyobraźni nadaje fragment słuchowiskowy St. Wyspiańskiego p. t. „Kazimierz Jagiellończyk" w oprac. dr. Tad. Makowieckiego.
18.30—18.45: Koncert reklamowy.
18.45—19.07. Muzyka lekka (płyty).
19.07—19.15: Zapowiedź programu na dzień następny.
19.15—19.25: Muzyka (płyty).
19.25—19.30. Wiadomości sportowe lokalne.
19.30—19.35: Wiadom. sportowe ogólnopolskie.
19.35—19.50. Utwory na altówkę w wykonaniu Mieczysława Szaleskiego.
19.50—20.00: Feljeton aktualny.
20.00—20.05: Jak spędzić święto?
20.05—20.15. Pogadanka muzyczna.
20.15—22.30. Koncert symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej złożony z utworów L. van Beethovena w ykonaiu Orkiestry Filharmonji Warszawskiej pod dyr. Jaschy Horensteina z udziałem chóru przy kościele Zbawiciela oraz solistów: Maryli Karwowskiej (sopran), Haliny Leskiej (alt), Antoniego Gołębiowskiego (tenor) i Aleksandra Michałowskiego (bas).
W przerwie: Dziennik wieczorny oraz „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce".
22.30—22.45. „Poeci Litwy dzisiejszej" — audycja poetycka J. Zalewskiego.
22.45—23.00. „Zagadka czasu" — odczyt wygł. prof. K. Ajdukiewicz (tr. ze Lwowa).
23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

MOSKWA (Kom.). Zagadki muzyczne.
RADIO PARIS. Wieczór operetek.
BEROMUENSTER. „Izrael w Egipcie".
M. OSTRAWA. Muzyka lekka.
PRAGA. Koncert chóru kobiecego.
BUKARESZT. Koncert symf. pod dyr. Georgescu z udz. Dinico.
BERLIN. „Marienkautate" — Graenera.
WIEŻA EIFFLA. Koncert poświęcony twórczości Haendla.

TEATR
MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś w piątek, w sobotę i w niedzielę wieczorem, przyjęta bardzo gorąco podczas dotychczasowe premjery, świetna sztuka Tadeusza Rittnera „W małym domku“, okazało się, że dzięki wspaniałemu talentowi pisarskiemu autora, dramat ten posiada w dalszym ciągu atrakcyjną siłę aktualności i żywotność sceniczną.

W niedzielę o godz. 4-ej popol. po cenach zniżonych arcywesoła komedja amerykańska „Kibic“.

PRZEDSTAWIENIE DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ I BAJKA DLA DZIECI.

W sobotę o godz. 4-ej popoł. dana będzie dla młodzieży szkolnej kapitalna komedja Al. hr. Fredry „Pan Jowialski". Ceny najniższe od 20 groszy do 1.60.

W niedzielę o godz. 12-ej w południe — po raz bezwzględnie ostatni — urocza bajka dla dzieci „Trzewiczki szczęścia", które dzięki swej feerjowej wystawie i wybornej grze całego zespołu stała się prawdziwym ewenementem naszych milusińskich. Ceny zniżone.

TEATR „ROZMAITOŚCI".

Dziś, w piątek, ostatnia premjera pięknego melodramatu p. t. „Nocne Ptaki" z Sedi Steingold i Sem Aurbachem w rolach głównych. Ceny biletów zniżone.

Z wystaw łódzkich

Pierwsza wystawa zbiorowa

polskiego zw. zawodowego łódzkich artystów plastyków

Że Łódź nie była nigdy Atenami Polski, rzecz to znana. Nie chcemy zresztą doszukiwać się z psychicznej struktury mieszkańców naszego miasta szarej pracy i lśniących maszyn wypływających przyczyn tego zjawiska, które sprawiło, że w Polsce znane są raczej płótna wyrobu tej czy innej fabryki — aniżeli płótna łódzkich malarzy.

Że zaś artysta w Łodzi to „Ara Avis" czasby był wziąć go w ochronę: tak jak pod specjalną pieczę bierzemy wymierające, lub też bardzo rzadkie ptaki.

Kiedy rozmnożą się, wówczas wolno będzie surowemu Nemrodowi — recenzentowi, uzbrojonemu w dubeltówkę krytycyzmu i spory zapas naboi — zarzutów, zapolować w tej barwnej ptaszarni. W tej chwili jeszcze obowiązuje tu czas ochrony. Rzezie i odstrzał marniejszych jednostek odłóżmy na czas przyszły, a narazie pozwólmy artystom naszym nabrać sił i nie przeszkadzajmy im kiedy (czasem nawet nieudolnie), w tęsknocie za doskonałością, próbują swych skrzydeł.

Tego rodzaju — może nie bardzo właściwy z punktu widzenia czystej krytyki, natomiast bardziej obywatelski — sposób ujmowania tej sprawy, każe nam również i w recenzji z pierwszej zbiorowej wystawy Polskiego Związku Zawodowego Łódzkich Artystów Plastyków zachować życzliwość i uznanie dla malarzy eksponujących swoje prace.

Nie chcąc w nikogo godzić indywidualnie, wysuwamy tylko jeden zarzut natury ogólnej: czy selekcja prac, mających reprezentować walory tej grupy malarskiej, przeprowadzona została dość pilnie? Czy nie lepiej byłoby, ażeby zamiast 257 prac, było ich tylko 157? Byłaby to wystawa i tak bardzo pokaźna, a staranniejsza selekcja podniosłaby ogólny poziom wystawy, która jest trochę nierówna.

Zarzut ten pozwoliliśmy sobie wysunąć tylko dlatego, że na wystawie ostatniej zauważyliśmy tyle naprawdę wartościowych rzeczy, że śmiało można było odrzucić rzeczy słabsze. Boć przecież miernikiem wartości w podobnych wypadkach jest nie ilość, ale jakość.

Tyle naszych uwag ogólnych i zastrzeżeń.

Analizując owoce prac poszczególnych artystów, zacząć musimy od nestora łódzkiego malarstwa **Maurycego Trębacza.**

Artysta ten — ongiś chluba polskiej sztuki w Monachjum — wystawił cztery obrazy. Ten dowód aktywności artystycznej Trębacza ucieszył nas. Miło jest skonstatować, że starość nie wytrąciła jeszcze pendzla i palety z rąk utalentowanego malarza, który bodaj w tej formie przypomniał się krótkiej pamięci swoich współobywateli.

Dwaj „seniorzy" łódzkiej palety: Karol Ende i Jerzy Leman sprawili nam wielką niespodziankę.

O KAROLU ENDEM pisaliśmy obszerniej w związku z jego własną wystawą. Tam też podaliśmy obszerniejszej krytyce jego prace. Tu zaznaczymy tylko, że Karol Ende w przeciągu ostatnich dwuch lat uczynił nie krok, ale potężny skok naprzód. Tej dodatniej ewolucji uległy nietylko kolorystyczne walory jego obrazów, lecz również i techniczne wykonanie poszczególnych prac. Takie jego obrazy jak: „Świętojańskie robaczki", „Dąb" czy „Kościół w Kurowskiej" są prawdziwem arcydziełem kunsztu cieniowania i operowania ciemnemi kolorami.

Przed Karolem Endem otwarły się nowe horyzonty i ewentualności.

JERZY LEMAN — artysta, milczący przez dłuższy czas — przeżywa znowu piękny renesans swojej twórczości. Malarz ten zdobył się na kilka pięknych, skoordynowanych pejzaży górskich, kontynuując w ten sposób stare swoje pomysły, aby równocześnie w urbanistycznych „Dachach przedmieścia przed wieczorem" czy „Okiści w Łodzi" przejść na zupełnie obce dla siebie dziedziny i odkryć w nich nowe tematy, nowe perspektywy i efekty, wzbogacające poważnie wszorzędnie jego dorobek artystyczny.

RYSZARD RADWAŃSKI pozostał wierny polskim pejzażowi. Krajobraz

Jedyny uczciwy człowiek zwarjował

Bezrobotny znalazł na ulicy portfel z 42 tysiącami dolarów i odniósł pieniądze prawemu właścicielowi.—John Barrett został uznany za... najszlachetniejszego obywatela St. Zjednoczonych

Amerykanin, który zdobył majątek i stracił rozum

W ubiegłym tygodniu, w nieoczekiwany sposób, zakończył swą fantastyczną karjerę jeden z najpopularniejszych ludzi w New-Yorku, **John Barrett**. Historja Johna Barretta i jego karjery powinna się stać pocieszeniem **dla tych wszystkich, którzy nie zrobili w życiu karjery.**

John Barrett urodził się w New-Yorku 67 lat temu. Matka jego była pomorzanką, ojciec irlandczykiem, a zatem John Barrett był stuprocentowym amerykaninem. **Pierwsze 66 lat jego życia, nie przedstawiają nic interesującego.** — Ponieważ rodzice nie zostawili mu majątku. Barrett musiał całe życie ciężko pracować na kawałek chleba. W okresach dobrej konjunktury, powodziło mu się nawet niezgorzej, ale kryzys, który zjawił się jednocześnie ze starością i niedołężnieniem, zrobił swoje. **Przed trzema laty, Barrett powiększył wielomiljonową rzeszę amerykańskich bezrobotnych i całe dnie spędzał w ogonkach przed różnemi dobroczynnemi instytucjami.** Jednakże opatrzność czuwała widocznie nad Barrettem, gdyż nie tylko nie zginął on z głodu, ale nawet **zdobył po roku bezrobocia pracę.**

Kiepską, marnie płatną, ale bądź co bądź, pracę. John Barrett zo[...]ł **człowiekiem-sandwich'em.** Cóż to jest takiego: człowiek — sandwich? Jest to człowiek, którego zadaniem jest spacerowanie po ruchliwych ulicach miasta z **zawieszonemi na piersiach i na plecach transparentami reklamowemi.** Od dnia uzyskania tej pracy, John Barrett spędzał całe dnie na jezdni i jakoś mu się żyło.

Pewnego wieczora, kiedy kończył ostatnią turę zawodową po alejach Central Parku, **spostrzegł leżący na ziemi mały portfel.** Przez chwilę zastanawiał się, czy warto się schylić. Ale wkońcu schylił się, podniósł, **otworzył portfel i znalazł w nim 42 banknoty tysiącdolarowe. Majątek!**

Teraz Barrett nie zastanawiał się długo. Schował portfel do kieszeni, powędrował dalej, aleją parku, zakończywszy swój dyżur, pozbył się swych transparentów, wsiadł w autobus i... **pojechał na Piątą Avenue, aby zgłosić się pod adresem, jaki znalazł na bilecie wizytowym w portfelu.**

Gdy Barrett, zadzwonił do drzwi mieszkania bogatego newyorskiego bankiera, otworzył mu wygalowany lokaj i oświadczył: „Z zasady nie udzielamy poparcia bezrobotnym". Na to Barrett podał lokajowi portfel i rzekł: **„Proszę natychmiast wręczyć swemu panu.— Czekam na potwierdzenie odbioru".**

Kilka minut później, Barrett siedział w salonie bankiera, który przemawiał do niego następującemi słowami:

Przyjacielu, jest pan pierwszym uczciwym człowiekiem, którego spotkałem w czasie mej karjery. Pragnę zapewnić panu przyszłość.

John Barrett wyszedł od bankiera z pokaźną kwotą w kieszeni oraz z **posadą woźnego w banku, z pensją 20 dolarów tygodniowo.**

Nazajutrz, wszystkie dzienniki newyorskie poświęciły całe kolumny postępkowi Barretta. Poszedł huczek po całych Stanach Zjednoczonych. John Barrett stał się bohaterem dnia.

Licytując się w entuzjaźmie, dzienniki amerykańskie wynosiły biedaka pod niebiosa, stwierdzając, **że jest on najszlachetniejszym wzorem obywatela, z którego cały kraj powinien być dumny.**

Publikowano wywiady z nim, podawano jego menu, tryb życia, fotografje. Ale, co najważniejsze, **ze wszystkich stron kraju, zaczęły napływać do Barretta przesyłki pieniężne, czyniąc go w ciągu kilku tygodni bogatym człowiekiem.**

Nadmiar szczęścia uderzył Barrettowi do głowy. Zaczął on rozumować w ten sposób:

„Dotychczas najpotężniejszym obywatelem Stanów Zjednoczonych był prezydent Roosvelt. Prezydent pragnął w ciągu kilku najbliższych lat uszczęśliwić Amerykę. Obecnie, popularniejszym, a więc potężniejszym od Roosvelta człowiekiem jestem ja. Wobec tego, powinienem mieć moc uszczęśliwienia Ameryki natychmiast. Moc boską. Bo potężniejszym do Roosvelta może być tylko Bóg".

Pewnego dnia, w gronie swych dawnych kolegów po fachu, którzy pili i jedli na jego koszt, Barrett wygłaszał w knajpie powyższą teorję. Nagle, do knajpy wszedł jakiś wynędzniały i mizerny mężczyzna. Ujrzawszy go, Barrett krzyknął:

— „Precz stąd! Ty jesteś przyczyną wszystkich nieszczęść Ameryki. W tobie mieszka kryzys. Musisz zginąć. Rozkazuję ci, umrzyj!"

Wynędzniały mężczyzna zbladł straszliwie, runął na podłogę i... umarł.

Ten tragiczny wypadek, nieprawdopodobny, a przecież prawdziwy, przechylił szalę. Barrett wybiegł na ulicę, krzycząc przeraźliwie:

„Jestem Bogiem! Jestem panem świata! Dowiedziałem się oto, że jestem Bogiem!"

W ubiegłym tygodniu John Barrett, „jedyny uczciwy człowiek na Wall Street", został zamknięty w domu obłąkanych.

Czy to ten, czy nie ten?

Oskarżony o zbrodnię, popełnioną przed 16 laty

W roku 1919, we wsi Przyłęk pod Łodzią, dokonano niezwykłej zbrodni.

We wsi tej mieszkała dróżniczka Helena Kw[...]sz, wraz z dwoma braćmi Władys[...]em i Stanisławem, znacznie od niej młodszymi. Pomiędzy nią a Władysławem często dochodziło do sprzeczek i kłótni, przeważnie na tle materjalnym. Władysław nie miał pracy i był na utrzymaniu swej siostry. Sprzeczki a nawet bójki rozpoczynały się zwykle, gdy siostra odmówiła mu kilku groszy na papierosy.

I oto pewnego wieczoru Władysław Kwiatusz wpadł do mieszkania. Wyglądał strasznie, włosy miał rozmierzwione, ręce pokrwawione. **Szybko wyłamał zamek z szuflady, w której siostra jego chowała pieniądze, zabrał całą znajdujcą się tam sumę i odezwał się do brata:**

— Żegnaj, nie zobaczymy się już nigdy. Muszę uciekać, gdyż zabiłem Helenę.

Stanisław Kwiatusz nie przypuszczał, by to była prawda. Gdy jednak następnego dnia znaleziono w polu trupa Heleny przekonano sie iż **Władysław mówił prawdę.** Pomiędzy bratem a siostrą musiała toczyć się zacięta walka.

Wskazywały na to liczne urazy i rany na ciele zamordowanej, a **w zaciśniętem jej ręku znaleziono pęk włosów, wyrwanych zapewne bratu z głowy.**

Policja rozpoczęła poszukiwania. Ale wszelki ślad po mordercy zaginął.

W marcu 1934 roku w sądzie okręgowym w Wilnie skazany został na dożywotnie więzienie **groźny bandyta Jan Selmanowicz.** Gdy znajdował się już w więzieniu, przypadkowo stwierdzono, że **używał on kilku nazwisk i właściwie nie nazywa się Selmanowicz. Stwierdzono, że w roku 1923 skazany on był na 8 lat więzienia pod nazwiskiem Józefa Błaszczyka.** Zainteresowano się tą sprawą i po kilku miesiącach stwierdzono, że **jest to Władysław Kwiatusz, który przepadł w 1919 roku bez wieści.**

I w dniu wczorajszym, po 16 latach, **Władysław Kwiatusz zasiadł na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym w Łodzi.**

Ale Kwiatusz nie przyznał się do winy. I w rezultacie musiano sprawę odroczyć do 28 b. m., by na ten czas sprowadzić świadka ze wsi Przyłęk, który pamięta dokładnie zajście, jakie miało miejsce w lutym 1919 roku.

...podkarpacki, sosny nad morzem, melancholja puszcz białowieskich znajdują w nim — jak zawsze — rzetelnego, z sercem do tematu podchodzącego odtwórcę.

ZYGMUNT BURDZIŃSKI, malarz mistycyzmu i tajemniczości, tym razem zamiast dziwnych obrazów — zjaw astralnych, mgieł niewyraźnych i oczu, patrzących zza grobu, przysłał kilka, z kulturą namalowanych kwiatów. Pachnące poezją. — i mają duszę. Natomiast po kobiecemu ujmuje swoje, nieco w kolorycie, kwiaty **WANDA GOEDEL-JEZIERSKA,** która również wystawiła kilka portretów.

JAROSŁAW DĄBROWIECKI próbuje swoich sił w portrecie. Naszem jednak zdaniem najwięcej walorów posiada jego nieszablonowy „Zmarzły staw pod Polskim Grzebieniem".

FRANCISZEK SŁUGOCKI przedstawia nam kilka plastycznych i pełnych wyrazu płaskorzeźb, a **EMIL UKLEJA** szereg akwafort i akwacyntów, świadczących o swojem sumiennem ustosunkowaniu się do zagadnień współczesnej grafiki.

Dłuższy pobyt zagranicą wyszedł na dobre **ZYGMUNTOWI ŻABICKIEMU.** Dał mu sporo tematu — i rozrzeszył artystyczny światopogląd. To, co maluje jest dyskretne i spokojne. Statyczne też są jego „St. Malo", „Interlaken" czy „Mont Sant Michel". To samo powiedzieć można o jego malowanych z wdziękiem, choć bez żywiołowego temperamentu (i może właśnie dlatego pociągających) krajobrazach polskich.

GRAŻYNA ŻUCHOWSKA najlepiej wypowiada się w portrecie, dochodząc w swoim oryginalnie i siłą potraktowanym portrecie p. J. W. A. do zgoła nieprzeciętnych rezultatów.

Obrazy **SZCZEPANA ANDRZEJEWSKIEGO, MARCELEGO SPRUSIAKA** (wiele walorów posiada naprzykład jego „Brda w Bydgoszczy") **TADEUSZA SPRUSIAKA, CHWALISŁAWA ZIELIŃSKIEGO** uzupełniają tę wystawę.

Osobno (i to bardzo ciepło) wspomnieć należy o eksponatach grupy „Ryngraf".

WACŁAW DOBROWOLSKI — mistrz rysunku — wystawił kilka sumiennie potraktowanych portretów, z których portret p. Zygmunta Kowalewskiego wybija się na miejsce czołowe. W nim też pokazał nam Wacław Dobrowolski swój lwi pazur artysty rzetelnego w pracy i nie uciekającego się do magicznych sztuczek, mających pokrywać nieuctwo i brak malarskiego creda, co podkreślaliśmy już niejednokrotnie, omawiając tę nieprzeciętną na łódzkim bruku indywidualność.

Ta sama sumienność i rzetelność w traktowaniu swych prac cechuje **ZYGMUNTA KOWALEWSKIEGO,** twórcę kilku pierwszorzędnych rzeźb. Plastyczność, ekspresja, dążenie do syntezy — oto ich zasadnicze walory. Z rzeźb tych najbardziej wpada teraz w oko, biust Marszałka Józefa Piłsudskiego, którego charakterystyczna głowa nabiera dzisiaj specyficznie tragicznego akcentu.

JAN MALIK — podobnie jak Noakowski, tylko odrębniej — stara się przelać na swoje płótno piękno architektury. Jego „Szymbark", motywy z Sącza i z kościoła Marjackiego dowodzą wielkiej sumienności malarskiej artysty a równocześnie są dowodem jego rzetelnego talentu spokojnego kolorysty i dobrego rysownika.

Bodajże największe wrażenie sprawiają na widzu obrazy **FRANCISZKA WALCZOWSKIEGO.**

Malarz to jeszcze młody i mało popularny — a przynajmniej mniej znany, aniżeli mu się z racji jego talentu należy. Mamy więc satysfakcję, mogąc na tem miejscu zwrócić na niego uwagę.

Bardzo silny jest w obrazach jego moment dekoracyjności. Lecz nie stanowi on tu dominanty. Dla Walczowskiego (jak nam się zdaje) ważną jest dusza samego tematu. A dusza jego rycerzy, Kraków, wodnic, wróżek i świetych są pokrewne duszom bohaterów Stanisława Wyspiańskiego. Również i narodowy styl ich. Lecz jeszcze więcej w nich symboliki — w czem Walczowski zbliżałby się do Jacka Malczewskiego.

Takie „skrzyżowanie" Wyspiańskiego, Malczewskiego i Stryjeńskiej byłoby ciekawe już samo przez się. Ale Walczowski na tym (podświadomym może) amalgamacie wpływów wybił przedewszystkiem piętno swojej własnej indywidualności utalentowanego malarza, poety — wizjonera.

M.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 24 maja 1935 roku

Kierownik działu gospod. telef. 211-66
Dział gospodarczy telef. 136-56.

Losy franka

Frank francuski przechodzi obecnie okres osłabienia.

Finansowy redaktor „Manchester Guardiana" tłumaczył w zeszłym tygodniu osłabienie franka nastrojami niepewności, wywołanemi przez **komplikacje w stosunkach franko-italskich w związku z wojenną awanturą włoską w Afryce oraz przez śmierć Marszałka** (jest to dla nas nb. bardzo ciekawy objaw potężnej roli przypisywanej obecnie zagranicą Marszałkowi i Polsce w układzie politycznym świata).

Poza temi psychologicznemi momentami — wchodzą w grę także **momenty materjalne.**

Szukać ich trzeba głównie w kłopotach budżetowych Francji. Deficyt preliminowany pierwotnie na mniej więcej sześć miljardów franków — już dzisiaj **da się obliczyć bezsprzecznie wyżej,** zwłaszcza z uwagi na koszty nowych zbrojeń. Oszczędności budżetowe z dużym trudem zestawione w łącznej kwocie dwuch miljardów są, rzecz prosta, **niewystarczające.**

Kredytowe zaplecze skarbu francuskiego, jego główna podpora, osłabia się coraz bardziej. Trzyprocentowe renty — papier za świeżej jeszcze naszej przecież pamięci notowany powyżej parytetu — dzisiaj sprzedawane są za trzy czwarte nominału (kurs — ok. 76).

Zmiana gubernatora Banku Francuskiego, która traktowana była w świecie, jako objaw rozluźnienia emisji po odejściu rygorystycznego Moreau — nie przyniosła zmiany polityki tej instytucji. Na ostatniem posiedzeniu rady Banku **odmówiono rządowi liberalniejszego dyskonta bonów skarbowych,** wpychanych forsownie przez rząd do obrotu.

Ta polityka Banku Francji jest wyrazem **ogólnej niechęci we Francji dla inflacji.** We Francji, podobnie jak w Polsce — a w odróżnieniu do innych krajów złotego bloku — **niema** właściwie stronnictwa albo wogóle zorganizowane **grupy zwolenników inflacji.** Francuz przeciętny zbyt mocno dostał po skórze przy deprecjacji pieniądza, by mu się chciało jeszcze raz tej drogi próbować.

W tych nastrojach — w tem wyższej mierze punkt ciężkości spoczywa **na problemie deficytu budżetowego.** Nie pierwszy raz widzimy trudności w uporaniu się rządu parlamentarnego z kłopotami skarbowemi. I dzisiaj, jak się zdaje, na tle zagadnienia deficytowego staczają między sobą stronnictwa rozgrywkę polityczną.

Z niektórych odgłosów prasy wolno wnioskować, że **w samym gabinecie brak w sprawie budżetowej zgody.** Jakoby istniała gruba rozbieżność zdania pomiędzy poglądami ministra finansów (Germain-Martin'a) a premjera, który musi pamiętać o momentach politycznych: „kaptacja benewolencji".

Mamy znowu obrazek świadczący, jak wielkim luksusem jest demokratyczny parlamentaryzm w okresach dekonjunktury. Kto wie czy losy franka, pomimo niechęci francuzów dla inflacji, nie będą ceną tego luksusu.

Dr. A. Z.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

NOWY YORK. Loco 12.45, maj 12.01, czerwiec 12.03, lipiec 12.04—06, sierpień 11.96, wrzesień 11.88, październik 11.80, listopad 11.82, grudzień 11.84—85, styczeń 11.81, luty 11.90, marzec 11.91—93.

NOWY ORLEAN. Loco 12.50, maj 11.95—96, lipiec 11.98—12.00, październik 11.74, grudzień 11.79, styczeń 11.83, marzec 11.88.

LIVERPOOL. Loco 6.98, maj 6.61, czerwiec 6.54, lipiec 6.49, sierpień 6.38, wrzesień 6.30, październik 6.24, listopad 6.20, grudzień 6.20, styczeń 6.20, luty 6.20, marzec 6.20, kwiecień — 6.19, maj 6.19.

EGIPSKA. Loco 8.45, maj 8.15, lipiec 8.12, październik 8.12, listopad 8.12, styczeń 8.12, marzec 8.11, maj 8.11.

UPPER. Loco 8.01, maj 7.79, lipiec 7.44, październik 7.17, listopad 7.17, styczeń 7.15, marzec 7.15, maj 7.15.

BREMA. Loco —, lipiec 13.28, październik 13.30, grudzień 13.40, styczeń 13.51.

ALEKSANDRJA (Sakkelaridis). Maj 14.88, lipiec 14.69, listopad 14.95, styczeń 14.98.

Funt ponownie mocniejszy,

reszta walut słabsza. — Zwyżkowa tendencja dla papierów

Z wyjątkiem funta wszystkie dewizy **miały wczoraj tendencje słabszą,** tracąc na kursie od 1 do 3 punktów. Większą, bo 20-punktową strate miała dewiza na Amsterdam, którą notowano po 359.35. Kabel na Nowy Jork stracił jedną ósmą punkta, schodząc do 5.32. **Zwyżkowo notowano jedynie Londyn,** którego kurs na giełdzie warszawskiej wynosił 26.23, t. j. o 14 punktów więcej niż onegdaj.

Zwyżkę wykazały notowania funta również na rynku łódzkim. osiągając z powrotem poziom 26.30 w żądaniu i 26.20 w płaceniu. **Notowania dolara nie wykazały zmian** — 5.35 w sprzedaży i 5.30 w kupnie, natomiast **dolar złoty zniżkował o dalszych kilka punktów** do 9.20 w żądaniu i 9.17 w płaceniu.

Bank Polski obniżył cenę funta o 10 punktów do 25.80, natomiast cenę dolara utrzymał na niezmienionym poziomie 5.27 za odcinki drobne, 5.28 za większe i 5.30 za czeki.

Na rynku papierów procentowych utrzymuje się tendencja zwyżkowa. Wczorajsze notowania poż. stabilizacyjnej podniosły jej kurs o dalszych kilkadziesiąt punktów do 63.25 w żądaniu i 63.00 w płaceniu. Mocniejsza również była dolarówka, którą oddawano po 53.00, płacono po 52.50. Poż. budowlana w sprzedaży 43.00, w kupnie 42.00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi za r. 1933 — 51.75—51.25.

O układ kontyngentowy z Turcją

Przed faktycznem wprowadzeniem w życie umowy handlowej

Celem przyspieszenia zawarcia **układu kontyngentowego,** regulującego obroty towarowe **między Polską a Turcją,** przewidywany jest w najbliższych dniach wyjazd do Ankary przedstawiciela rady traktatowej i dyrektora Izby Przemysłowo - Handlowej w Łodzi p. K. Bajera.

Mimo zawarcia traktatu handlowego w 1931 r., brak układu kontyngentowego, względnie clearingowego **hamuje całkowicie obroty handlowe polsko - tureckie.** Zasadniczo osiągnięto już zgodę co do zawarcia układu kontyngentowego z tem, że clearingowanie obrotów w ramach ustalonych kontyngentów byłoby przeprowadzane ze strony polskiej przez Towarzystwo dla Handlu Kompensacyjnego, któreby zawarł odnośną umowę prywatną z Bankiem Tureckim.

Zwyżka wartości kursowej

walut i papierów nie powiększa obrotu

Władze skarbowe ogłosiły nowe orzeczenie Najwyższego Trybunału Administracyjnego, które ma **doniosłe znaczenie dla banków i przedsiębiorstw handlowych.**

N. T. A. rozpatrywał skargę jednej ze stołecznych spółek akcyjnych, której zaliczono do obrotu, podlegającego opodatkowaniu, zyski bilansowe, osiągnięte wskutek **zwyżki kursu posiadanych walut i papierów wartościowych.** N. T. A. orzekł, że wzrost ceny giełdowej walut i papierów wartościowych uznać należy **za zwiększenie majątku.** Opodatkowaniu zaś ulega tylko obrót obcemi walutami, dewizami itd., przynoszący zysk wskutek zawieranych tranzakcyj.

Sztuczne podtrzymywanie cen bawełny

St. Zjednoczone przedłużają premje dla farmerów

W najbliższych dniach urząd dla spraw rolnictwa w Waszyngtonie ogłosi rozporządzenie **przesunięcia terminu płatności 12-centowych obligacyj wydanych pod zastaw bawełny na okres do 1 lutego 1936 r.** Rozporządzenie to posiada dla sytuacji farmerów amerykańskich i całego rynku bawełnianego Stanów Zjednoczonych niezwykle doniosłe znaczenie. Płatność tych pożyczek udzielonych pod zastaw bawełny przypadała na 31 lipca r. b. i niepewność co do tego, czy rząd przedłuży rolnikom tę formę pomocy kredytowej wpływała ujemnie na tempo prac przygotowawczych przy zbiorach.

Jednocześnie z tem rozporządzeniem przewidziany jest **szereg ulg.** O rozmiarach tych ulg świadczy fakt, że w okresie do pierwszej połowy miała znajdowało się w obiegu obligacyj tego rodzaju na sumę **około 300 miljonów dolarów pod zastaw około 4 i pół miljona bel bawełny.**

Tajne rezerwy złota w Niemczech

Rewelacyjne doniesienie dziennika angielskiego

„Financial News" omawia w jednym z ostatnich numerów sprawę **tajnych rezerw złota w Niemczech,** podkreślając, że rezerwa złota Reichsbanku nie uległa w ostatnich miesiącach żadnym zmianom. Natomiast pozytywne wyniki szeregu porozumień kompensacyjnych **umożliwiły Rzeszy stworzenie specjalnej rezerwy, która nie jest ujawniona w wykazach Reichsbanku.** Istnienie takiej rezerwy, podkreśla dziennik, jest tak samo ważne **dla celów wojennych,** jak posiadanie dostatecznych zapasów surowców. Rezerwa tajna Niemiec, twierdzi „Financial News", **przekracza niewątpliwie bardzo poważnie sumy, których Rzesza nie może znaleźć na zapłacenie i obsługę długów z tytułu swych zagranicznych pożyczek.**

Giełda pieniężna

Na wczorajszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie w dziale dewiz zaznaczyło się znaczne zmniejszenie zapotrzebowania przy dużem osłabieniu tendencji. Zaznaczył się zwłaszcza spadek kursu dolara gotówkowego i monet złotych, które przeważnie pozostawały w zaofiarowaniu bez odbiorców. Notowano: Amsterdam 359.35 (—20), Bruksela 89.90 (—1), Kopenhaga 117.25 (+75), Londyn 26.23 (+14), przekaz telegraficzny na Nowy Jork 5.32 (—8), Paryż 34.99 (— pół), Praga 22.13 (—1), Zurych 171.75 (—2). W obrotach prywatnych: marka niemiecka 181, szyling austrjacki 100.50, korona czechosłowacka 21.98, frank francuski 35.02, funt sterlingów 26.30, dolar gotówkowy 5.32,50, dolar złoty 9.13,50, rubel złoty 4.75, rubel srebrny 1.92, bilon 0.90. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5.28.

AKCJE. Na rynku akcyjnym natomiast sytuacja kształtowała się wybitnie mocno, przy dużem zainteresowaniu akcjami Banku Polskiego, któremi dokonano większych tranzakcyj. Notowano: Bank Polski 87.50, Lilpopy 9.25—9.15 (+15), Starachowice 31—31.50 (+50), Haberbusch 39—39.25—38.

PAPIERY PROCENTOWE. W dziale papierów procentowych również przeważała tendencja mocna. Największych obrotów dokonano 7 proc. stabilizacyjną i 5 proc. konwersyjną. Notowano: 3 proc. budowlana 41.75—42 (—75), 4 proc. premjowa dolarowa 52.50 (+25), 4 proc. inwestycyjna zwykła 105, serjowa 109, 5 proc. konwersyjna 66.75 — 66.50 (—50), 5 proc. kolejowa 60.25, 6 proc. dolarowa 80 (—100), w drobnych odcinkach 79.75, 7 proc. stabilizacyjna 63 —62.75 — 63.25 (+75), w odcinkach po 500 dolarów 63.25 — 63.50, 4 i pół proc. L. Z. Ziemskie 48.50 — 48.25 (+50), 5 proc. L. Z. Warszawy stare 66.25 — 67 — 66.75 (+50), 5 proc. L. Z. Warszawy z 1933 r. — 57.75 — 58.25

Sprawa obniżenia opłat

za upomnienia podatkowe

(B) Z inicjatywy sfer gospodarczych mają zwrócić się izby przemysłowo-handlowe do ministerstwa skarbu z wnioskiem **o obniżenie opłat za upomnienia podatkowe.** Sfery gospodarcze proponują dość znaczną obniżkę opłat za te upomnienia, a mianowicie pragnęłyby, aby za upomnienia podatkowe w wysokości od 100 do 500 zł. opłata wynosiła 1 zł., za podatki od 500 do 2.500 zł. — zł. 2.50, za podatki od 2.500 do 5.000 zł. — 5 zł. i za podatki ponad 5.000 zł. — 10 zł. Dotychczas pobierane opłaty za upomnienia są znacznie wyższe.

Nowa linja okrętowa

Gdynia—Ameryka

Wczoraj bawił w Łodzi dyrektor jednej z poważniejszych amerykańskich linij okrętowych — „Southern States Linde" w sprawie wprowadzenia stałej **komunikacji okrętowej między amerykańskiemi portami bawełnianemi i Gdynią.** Towarzystwo powyższe uruchamia na tej linji okręt „Chester Valley", który ze St. Zjednoczonych odejdzie 11 czerwca, by przybyć do Gdyni 12 ... Pobyt w Łodzi dyr. „Southern States Linde" miał na celu uzyskanie od przemysłu łódzkiego zleceń na załadunek bawełny na „Chester Valley".

Zaznaczyć należy, iż jest to pierwszy **wypadek uruchomienia przez towarzystwo amerykańskie stałej komunikacji na linji Gdynia — Ameryka.** O znaczeniu, jakie przywiązują amerykanie do tej nowej linji, świadczy fakt, iż statek „Chester Valley" przybędzie do Gdyni z pominięciem Bremy.

Kontyngenty importowe

w Indjach Holenderskich

Rząd Indyj Holenderskich wydał rozporządzenie, które wprowadza z chwilą ogłoszenia **kontyngentowanie przywozu ręczników kąpielowych i koców bawełnianych na okres 10 miesięcy.** Kontyngent importowy dla koców oznaczony został na 700 tys. sztuk. Z ilości tej 72 proc. zostało zastrzeżonych dla towarów produkcji holenderskiej.

Włókiennicze towary

węgierskie do Afryki

W tych dniach włókiennictwo węgierskie zawarło jedną z największych za dotychczas tranzakcyj na rynkach zamorskich. Tranzakcję tą stanowi sprzedaż **miljona metrów bawełnianych towarów drukowanych na rynku afrykańskim do kolonji francuskich,** oraz ko**lonji brytyjskich w Afryce** Południo**wej.**

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszem zebraniu giełdowem w Łodzi notowano: poż. budowlana — sprzedaż 41.25—41.00, dolarówka 52.00—51.50, poż. inwestycyjna 105.00—104.50, poż. stabilizacyjna 62.75—62.50, Bank Polski 87.75—87.50. Tendencja utrzymana.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszem zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo - towarowej notowano: żyto 15.50—15.75, pszenica 18.00—18.50, jęczmień 16.00—16.50, owies jednolity 17.25—17.75, owies zbierany 16.75—17.25, mąka żytnia 1) 22.25—23.25, mąka żytnia 2) 23.25—24.25, mąka pszenna 29.00—33.00, otręby żytnie 10.25—10.50, otręby pszenne 10.00—10.50, otręby pszenne grube 10.25—10.50, rzepak 39.00—41.00, groch polny 26.00—28.00, groch Victoria 32.00—36.00, makuch lniany 17.00—18.00, makuch rzepakowy 14.00—15.00, koniczyna czerwona 100.00—130.00, koniczyna biała 50.00—80.0, łubin niebieski 8.50

SPORT

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N.

Komunikat Nr. 28

Wydziału Gier i Dyscypliny z dnia 23 maja 1935 r.

1. Prostuje się Komunikat WG i D nr. 25 z dnia 16 maja br. pkt. 1 w ten sposób, że odnośna weryfikacja winna brzmieć:
WKS — Wima z dnia 5. 5. 1935 r. 2:2 i po 1 punkcie dla obu drużyn.
2. Weryfikuje się następujące zawody:
klasa „A":
dnia 28. 4. 1935 r. SKS — Wima 1:1 i po 1 punkcie dla obu drużyn;
dnia 28. 4. 1935 r. UT — ŁKS Ib 2:1 i 2 pkt. dla UT;
dnia 28. 4. 1935 r. WKS — ŁTSG 2:3 i 2 pkt. dla ŁTSG;
klasa „B" (grupa rezerw klubów kl. A):
dnia 28. 4. 1935 r. SKS II — Wima II 0:1 i 2 pkt. dla Wima;
dnia 28. 4. 1935 r. ŁKS II — UT II 5:3 i 2 pkt. dla ŁKS II;
dnia 12. 5. 1935 r. ŁKS II — Widzew II 0:0 i po 1 punkcie dla obu drużyn;
klasa „B" (grupa łódzka):
dnia 28. 4. 1935 r. Bar Kochba — IKP 1:6 i 2 pkt. dla IKP;
klasa „B" (grupa pabjanicka):
dnia 4. 5. 1935 r. KE — ŻSSG (Zd. Wola) — [illegible] 2 pkt. dla KE;
dnia 5. 5. 1935 r. Burza — Strzelec (Sieradz) [illegible] dla Burzy.
3. [illegible] się resztę kary zawodnikom Szul[illegible] [illegible]lawowi, Szulcowi Adolfowi, Mille[illegible] Franciszkowi i Lewandowskiemu Władysławowi (wszyscy z Konstantynowskiego Klubu [illegible]): Makowskiemu Stanisławowi, Wyr[illegible] Marjanowi i Wągnowskiemu Bronisławowi (wszyscy z KS „Tramwajarzy").
4. Karze się zawodnika Okulicza Wincentego (Strzelec — Brzeziny) za podwójne podpisanie karty zgłoszenia 4-miesieczną dyskwalifikacją od dnia 20. 5. do dnia 19. 9. 1935 r. Jednocześnie unieważnia się kartę zgłoszenia wystawionego dla KS „Strzelec — Delatyn.
5. Przenosi się zawody mistrzowskie:
ŁTSG — Makabi z dnia 30. 5. na dzień 14. 7.
Widzew — UT z dnia 30. 5. na dzień 14.7.
PTC — Wima z dnia 30. 5. na dzień 14. 7.
Boiska i godzina rozpoczęcia zawodów pozostaja takie same, jak ogłoszono uprzednio.
Łódź, 23 maja 1935.

Trener Spojda pozostanie w Łodzi jeszcze miesiąc

Jak się dowiadujemy, naskutek starań Ł. O. Z. P. N.-u pobyt trenera PZPN-u p. Spojdy w Łodzi został przedłużony i potrwa do 22 czerwca. Poczynając od Zielonych Świąt zostanie uruchomiony w Łodzi pod kier. p. Spojdy dwutygodniowy skoszarowany kurs dla przodowników piłkarskich.

Zakończenie kursu przodowników lekkoatletycznych

W nadchodzącą sobotę zostanie zakończony w Łodzi skoszarowany kurs dla przodowników lekkoatletycznych, który jest prowadzony pod kierunkiem Okręgowego Urzędu WF. Absolwenci kursu, którzy zdadzą pomyślnie egzaminy końcowe, otrzymają odpowiednie dypiomy.

Zespół W.K.S-u na mecz z Union Touringem

Drużyna tenisowa Warszawskiego Klubu Sportowego 1922 przyjeżdża do Łodzi na mecz o drużynowe mistrzostwo Polski z Union-Touringiem (25 bm) w następującym składzie: — [illegible]steinowa, Goldsteinowa, Goldstein, Kara[illegible] i Jelonek.

Aktualja lokalne

W tym tygodniu rozpoczynają się w Łodzi rozgrywki o mistrzostwo hazeny kl. A. Pozatem [illegible] się dalsze mecze o mistrzostwo w koszykówkę męską.

— Kurpesa (IKP) został zaproszony na 30 [illegible] do Bydgoszczy na ogólnopolski bieg na [illegible].

— Mistrzostwa lekkoatletyczne dla kobiet w [illegible] łódzkim odbędą się w dniach 9 i 10 czerwca.

Tabela wygranych

(DOKOŃCZENIE).

52111 77 79 234 396 797 804 53052 136 340 84 596 672 721 880 976 54121 49 649 770 807 15 27 916 55041 216 324 404 83 597 856 96 953 65 56792 858 57159 280 84 97 471 595 763 820 933 58409 52 514 31 59069 99 118 244 323 51 61 481 628 836 67

60083 157 388 515 661 63 71 895 963 80 61092 314 446 601 25 74 803 89 62031 291 530 743 952 85 63002 150 217 28 429 558 877 64013 15 67 98 209 364 94 701 716 50 855 900 65014 170 302 703 46 95 820 977 66091 150 260 406 521 92 643 99 790 912 91 67064 79 124 37 496 550 631 35 65 775 835 978 68251 550 617 993 69279 507 607 42 96 715 65 906 13 70 76

70031 71 78 152 254 88 93 326 474 96 934 71 71155 263 93 541 765 91 834 901 48 72152 663 742 928 73201 37 305 37 86 662 922 60 74044 101 59 77 259 486 631 771 73 75305 528 83 855 927 76281 439 619 771 875 90 969 77290 588 739 90 844 971 78118 373 491 507 694 824 79005 66 229 366 889

80154 597 607 724 845 918 82 81191 339 496 668 80 731 800 19 55 80 82216 87 372 70 454 81 540 715 69 800 37 87 930 83052 66 374 439 55 500 807 84143 265 374 652 744 903 85025 220 396 408 11 53 808 18 933 96 86239 465 640 952 87184 215 343 433 500 1 53 65 648 69 768 820 88127 251 600 89 871 94 89016 258 610 41 70 845 73 921 31

90302 622 741 962 91128 48 626 759 885 974 92132 78 360 85 412 16 543 69 653 77 810 963 93216 44 85 360 404 80 527 42 628 65 750 62 833 94287 315 574 905 33 85 95045 426 580 82 828 83 924 60 96228 65 334 434 612 722 60 97295 353 71 97 489 908 98110 18 535 96 616 86 87 739 802 905 43 99022 103 11 213 61 456 760 812 55 964

100015 140 260 439 707 905 83 101233 331 58 92 436 44 503 641 82 890 102012 116 67 77 839 909 103035 735 873 88 93 104041 73 286 641 56 105186 245 47 384 629 772 106115 31 283 361 426 572 92 830 39 958 107152 331 601 73 745 65 933 82 108047 305 470 610 19 109155 219 377 80 486 511

110187 358 456 532 622 729 835 904 111268 93 300 497 656 721 800 98 112121 30 60 220 344 79 90 562 64 636 888 113061 311 484 518 600 26 74 842 43 114180 250 317 438 45 762 810 924 27 115284 90 430 658 983 95 116121 75 282 86 339 410 34 665 724 28 830 912 117077 81 173 400 542 45 636 91 786 837 53 85 118039 416 658 757 81 804 921 55 119356 75 77 418 562 612 61 63

120232 302 61 4441 528 66 70 765 121035 193 244 55 309 522 34 619 808 75 913 19 20 98 122215 27 498 841 910 73 123006 40 80 477 658 960 124027 178 240 411 806 44 83 918 44 67 125038 179 397 501 10 610 126232 567 697 732 127054 301 34 91 497 537 657 63 741 128063 166 237 46 84 483 502 23 624 817 924 74 129036 145 206 58 338 425 28 549 626 786 99 881

130148 89 251 406 60 646 866 959 131069 353 590 666 919 132084 280 322 402 99 920 133070 80 167 244 363 599 648 61 873 85 134018 264 318 853 135408 21 67 136039 432 653 979 137112 65 79 447 77 651 84 740 82 893 971 138215 29 311 89 728 853 906 9 10 77 97 142 224 443 649 765 876

140106 63 72 358 141057 689 876 142075 109 10 379 626 143013 49 344 89 402 6 580 636 863 144005 76 263 457 537 59 69 654 804 922 31 96 145440 519 72 615 22 793 800 28 992 96 146279 329 48 539 50 668 822 89 147088 236 362 82 590 669 84 715 97 148099 145 249 322 30 428 754 869 901 149074 289 396 420

150085 105 20 43 268 92 312 409 517 26 77 612 21 44 93 758 67 942 151294 441 630 790 805 914 152114 37 284 617 28 906 53 218 348 475 578 617 154057 356 484 574 602 36 829 94 912 52 155401 44 576 741 962 66 156037 195 247 592 663 157417 631 74 702 27 73 840 904 158335 430 777 159073 99 172 88 265 335 509 601 804 24 962

160016 44 143 225 441 62 628 57 90 986 161117 234 317 497 573 75 721 824 162152 59 232 55 63 377 524 34 69 601 37 717 839 87 163168 241 57 334 57 406 773 99 845 65 93 970 164002 33 321 46 47 596 643 88 744 93 819 944 72 165129 441 48 72 501 652 86 709 24 882 166091 126 44 395 434 54 540 48 63 738 167010 33 33 43 56 140 231 33 718 50 808 967 168268 403 86 98 736 848 169001 90 118 548 65 697 827 916 27 34 59

170017 137 96 266 306 433 541 632 854 94 171088 215 68 382 421 32 80 519 741 79 910 37 172067 309 460 61 84 607 800 31 173128 98 203 860 901 174001 348 704 21 29 860 901 72 175139 69 482 561 687 768 57 969 176050 228 90 491 502 91 635 83 824 905 177022 242 61 307 83 746 912 178281 563 92 668 70 742 50 898 179068 87 149 602 13 771 73

180177 326 49 624 181209 372 78 462 582 608 82 97 840 925 59 182005 10 26 200 53 75 82 628 66 795 183431 77 585 790 883 992 184261 387 431 687 705 82 868 913 40

Nasz reporter zanotował...

W domu przy ul. Marysińskiej 48 zapaliła się szopa drewniana, w której mieszkała rodzina Lewisiewiczów. Ogień został ugaszony przez I oddział straży.

Na podwórzu domu przy ul. Żydowskiej 8, zapaliła się smoła. Ogień ugasiła straż ogniowa.

***

Agnieszka Kulik, zam. na ul. Kieleckiej 5, targnęła się na życie, wypijając szklankę kwasu karbolowego. W stanie ciężkim odwieziono ją do szpitala. Przyczyna rozpaczliwego kroku — niesnaski rodzinne.

***

Na placu Reymonta zasłabła z wycieńczenia bezrobotna Anna Urszulakowa. Przewieziono ją do zbiorni miejskiej.

***

Z domu przy Piotrkowskiej 97 zerwał się gzyms i uderzył w głowę 60-letnią Marję Kunkę (Wólczańska 166). Rannej udzieliło pomocy pogotowie.

***

Na ul. Kielma 8, nieznani sprawcy napadli na Stanisława Marciniaka, zadając mu szereg ran tępem narzędziem. Udzieliło mu pomocy pogotwie.

***

Przy zbiegu ulic Bandurskiego i Kościuszki najechany został przez samochód Franciszek Puławski. Odwieziono go do szpitala. Kierowcę pociągnięto do odpowiedzialności.

***

W mieszkaniu własnem, przy ul. Zachodniej 41, zasłabł nagle 41-letni Kazimierz Majer. Nim przybyła pomoc, Majer zmarł. Przyczyny zgonu narazie nie ustalono.

Dwuch starców 123-letnich zmarło jednocześnie

w Jugosławji. — Dziwny zbieg okoliczności

Białogród, 23 maja.

(Pat) — W dniu wczorajszym, dziwnym zbiegiem okoliczności, w dwuch miejscowościach Jugosławji, a mianowicie we wsi Kewątowac, w okolicach Banialuki i w mieście Pirot, **zmarło dwuch starców, liczących po 123 lata.**

Pierwszy z nich, nazwiskiem Stojan Rajaczic z zawodu rolnik, pracował do ostatnich dni życia, drugi nazwiskiem Atana Krsticz z zawodu nauczyciel, uprawiał na podstawie jeszcze tureckiego zezwolenia, praktykę lekarską. **Wiek obu sędziwych starców został na podstawie dokumentów, oficjalnie stwierdzony przez władze.**

Robotnicy tomaszowscy znajdą zatrudnienie

przy robotach nad parkiem na terenie Niebieskich Zródeł

Tomaszów, 23 maja.

Swego czasu donosiliśmy, że prezydent Rączaszek łącznie z prezesem B. B. W. R. dr. Szyszkowskim i przedstawicielem ZZZ. interwenjowali w Warszawie u czynników kompetentnych w sprawie przyznania magistratowi funduszów na prowadzenie w roku bieżącym robót miejskich, celem umożliwienia zatrudnienia jaknajwiekszej liczby bezrobotnych.

Wskazano wówczas, że istnieje projekt wybudowania przy t. zw. Niebieskich Źródłach dużego parku turystycznego, który ściągałby w porze letniej liczne wycieczki szkolne oraz turystyczne. Park ten wybudowany bedzie na modłę europejską na przestrzenia 28 ha.

Interwencja odniosła pomyślny skutek. **Fundusz Pracy przeznaczył na ten rok na roboty przy parku zł. 120.000.**

Fakt ten wywołał wielka radość wśród bezrobotnych. Narazie trudno określić liczbę robotników, którzy znajdą tutaj pracę. Według prowizorycznych obliczeń liczba ta wyniesie **300 osób.**

Robotnicy będą angażowani grupami, w miarę rozszerzania robót. Kwestją przydzielania robotników zaimie się wyłącznie Pośrednictwo Pracy.

Budową parku kierować bedzie tutejszy wydział techniczny magistratu; plany zostały sporządzone przez wydział ogrodnictwa magistratu m. Łodzi.

AMATOR KUR.

Rybak (ul. Pałacowa 15) przyłapany został na kradzieży 6 kur przy ul. Zgodnej. Kury zwrócono właścicielowi, Rybaka przekazano do dyspozycji władz sądowych.

Za działalność komunistyczną

skazano Dzbanka i Pietrasika

Na ławie oskarżonych sądu okręgowego zasiedli wczoraj Chaim Dzbanek, Stanisław Pietrasiak i Jan Kubicki, oskarżeni o działalność antypaństwową.

Wszyscy trzej ujęci zostali 24 listopada ub. roku w czasie konspiracyjnego zebrania komunistycznego przy ul. Narutowicza 9.

Oskarżeni do winy nie przyznali się. Na zasadzie zeznań świadków sąd skazał Dzbanka i Pietrasika na 3 lata więzienia, Kubickiego — na 2 lata więzienia. (as).

Przy drzwiach zamkniętych

Za sutenerstwo i stręczenie do nierządu

Wczoraj, w sądzie okręgowym toczyła się przy drzwiach zamkniętych sprawa 26-letniego Maksa Fornalczyka (Srebrzyńska 31) oskarżonego o sutenerstwo.

Fornalczyk nawiązał przed kilku laty bliskie stosunki z niejaką Teresą Krygier, obiecując jej małżeństwo. Ale już po kilku miesiącach zaczął ją zmuszać do nierządu, czerpiąc z tego dla siebie zyski. W wypadku sprzeciwu bił nieszczęśliwą niewiastę batem.

Fornalczyk skazany został wczoraj na 1 rok więzienia i pozbawienie praw na przeciąg 5 lat.

***

Za stręczenie do nierządu odpowiadała wczoraj przed sądem Emilja Baljas, zamieszkała przy ul. 6 Sierpnia 34. I jej sprawa rozpoznawana była przy drzwiach zamkniętych.

Sąd okręgowy skazał ją na 6 miesięcy więzienia i pozbawienie praw na przeciąg 5 lat.

Do akt Nr. Km 220 1935.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi rew. czternastego zamieszkały w Łodzi ul. Wólczańska 91 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 28 maja 1935 r. o godz. 12 w Łodzi, przy ul. Andrzeja Nr. 38 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: szafy, kredensu, 2-ch nocnych stolików i zegara oszacowanych na łączną sumę zł. 730, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn 9 maja 1935 r.

Komornik: LIPIŃSKI.

Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi

podaje do wiadomości P.P. Pracodawcom i Ubezpieczonym, że z **dniem 31 maja 1935 r. wygasa moc obowiązująca rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1933 r. o podwyższeniu składki w ubezpieczeniu na wypadek braku pracy pracowników umysłowych** (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 45, poz. 349).

Od dnia 1 czerwca 1935 r. obliczenia i podział składek na wypadek braku pracy normowane będą wyłącznie art. 102 ust. 1 i art. 104 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 27 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 106, poz. 911) **w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 29 marca 1933 r.** (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 27, poz. 229).

Wysokość składki za ubezpieczenie na wypadek braku pracy pracowników umysłowych wynosić przeto będzie, **począwszy od 1 czerwca 1935 r. 2 proc. od rzeczywistego zarobku, policzalnego w granicach od zł. 60.— do zł. 725.— (podział składki między pracodawcą i pracownikiem normuje art. 104), oraz dodatkowo 1,2 proc. od nadwyżki zarobku ponad sumę zł. 725.—, przyczem ta ostatnia składka przypada w całości na ubezpieczonego.**

Wobec powyższego treść formularza Nr. 4 a (deklaracje składek ubezpieczeniowych i opłat na Fundusz Pracy za pracowników umysłowych), załączonego przez P.P. Pracodawców do wykazu stanu zatrudnienia, w części I-ej: „podstawa wymiaru i obliczeń składek na ubezpieczenie pracowników umysłowych, emerytalne i na wypadek braku pracy" — zmieniona zostaje następująco:

L. p.	Granice wynagrodzenia mies.	Liczba miesięcy składkowych	Suma wynagrodzeń mies. w zaokrągl. do 1 zł.	Sposób obliczania składek na ubezpieczenie	Składka ogólna zł.	Składka ogólna gr.
	1	2	3	4	5	
1	do 59 zł.			Emeryt. i braku pracy M × 6.— zł.		
2	od 60 zł. do 725 zł.			S. 10 proc.		
3	ponad 725.— zł.			M × 72.50 zł.		
4	suma nadwyżek wynagrodz. ponad 725.— zł.			Brak pracy S. 1,2 proc.		

Pracodawcy, posiadający w zapasie formularze Nr. 4 a (deklaracje składek) starego typu, mogą je wymienić bezpłatnie w Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi. Dotyczy to również wszystkich sprzedawców prywatnych, którym Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi powierzyła sprzedaż swoich druków.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W ŁODZI.

EULENFELD Józef, Kopernika 20, [illegible] gubił kwit kaucyjny za Nr. 3551 na szt. 4 proc. dolarówki wydany przez Elektrownię Łódzką.

PAWEŁ ROZENBLIT, Al. Kościu[illegible] 22, uczeń V oddziału Szkoły Powsze[illegible] nej przy Społecznem Polskiem Gimna[illegible] zjum zgubił matrykułę.

POKWITOWANIE na kaucję za N[illegible] 28223 z dn. 17/I. 1925 r. zł. 50.— [illegible] gubiono. Andrzeja Nr. 22, Emilji S[illegible] mann.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 136-56; dział sportowy: 136-44; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika", Sp. z ogr. odp. Wacław Smólski. — Redaktor odp. Wacław Smólski. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.